Влада - Радам!

Голос України

ГАЗЕТА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

№ 126 (1876) ♦ Субота, 4 липня 1998 року ♦ Ціна договірна

Парламентська хроніка

НОВА АРИФМЕТИКА

Ранкове та денне засідання 3 липня

Виснажливий марафон з виборів Голови Верховної Ради триває. На ранковому засіданні з програмними доповідями виступили чотири претенденти: Павло Лазаренко, Олександр Бандурка, Олег Білорус та Григорій Суркіс. Що нового було в їхніх виступах? П. Лазаренко, зокрема, наголошував на нагальній необхідності утворення такої парламентської більшості, яка мала б можливість ефективно впливати на формування уряду, визначати основи внутрішньої та зовнішньої політики.

(Закінчення на 2-й стор.).

Лист на першу сторінку

На холостих обертах

Верховна Рада, подібно двигуну, що працює на холостих обертах, віддачі не дає, але енергію споживає, тобто гроші платників податків використовує. Добре, аби своє утримання депутати оплатили самі і заробітну плату за «холості оберти» їм не виплачувати. Два місяці минуло з початку роботи нового парламенту, а голову й досі не обрано. Невже серед такої кількості розумних, кращих з кращих, немає людини на цю посаду?

А може, запозичити досвіду із середньовіччя, коли кардинали обирали папу римського? Три роки вони сперечалися, кого обрати, доки розлючений натовп не зачинив двері на замок і не випустив їх звідти аж до обрання папи...

М. КУДРЯ.

Київ.

На руїнах коло шахти

8

Що мав на увазі Президент?

Досягнута ціною надзвичайних зусиль стабілізація не призвела до ефективних результатів, структурних реформ, підвищення активності і конкурентоздатності підприємств, заявив Президент України Леонід Кучма, виступаючи на розширеному засіданні правління Українського союзу промисловців і підприємців.

(Закінчення на 4-й стор.).

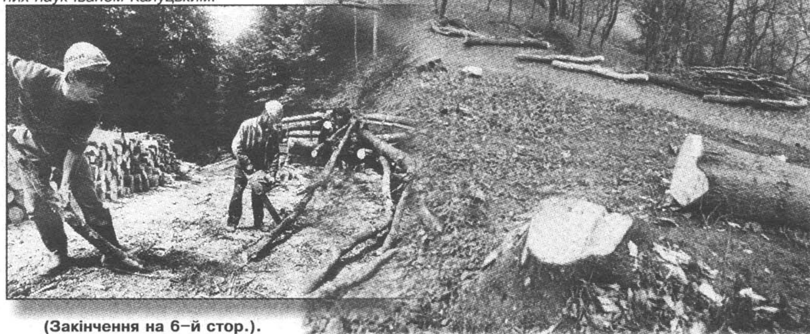
До ЄС — семимильними кроками

Гармонізація нашого законодавства з європейським та реалізація угоди про партнерство та співробітництво між Україною та Європейським союзом необхідні для набуття Україною статусу асоційованого члена Євросоюзу. Про це заявив глава Національного агентства України з реконструкції та європейської інтеграції Роман Шпек на минулому засіданні української частини Комітету з питань співробітництва між Україною та ЄС. Як повідомляє «Інтерфакс-Україна», на засіданні обговорювалася сучасна програма реалізації Угоди про партнерство та співробітництво між Україною та ЄС на 1998—1999 роки.

Рубають ліс...

У розпалі літо — пора відпусток, і Карпати гостинно відчинили зелену браму для усієї України.

У зеніті літо — пора контролю, й Івано-Франківська обласна прокуратура, залучивши інші контрольні органи, перевіряє стан лісозбереження й результати діяльності усіх лісокористувачів. На окремих ділянках ліс просить порятунку, бо не зосталося жодного цінного дерева. Але навіть заготовлену лісосировину подекуди залишено напризволяще і вона гниє, бо дешевше залишити її, ніж вивезти. У семи няньок, як відомо, дитя без догляду. А якщо цих «няньок», тобто лісокористувачів, кілька сотень? Та крім них до лісу йдуть ще й безробітні збіднілі горяни, йдуть звідусіль, навперейми лісовій охороні з буками і навіть вогнепальною зброєю. Що робити, аби древо життя і надалі зеленіло, аби ліс втішав нас своїм багатством? Про це розмова кореспондентів «Голосу України» з начальником Івано-Франківського обласного управління лісового господарства, кандидатом економічних наук Іваном Калуцьким.

(Закінчення на 6-й стор.).

Прилетіли лебеді — сіли на воді

11

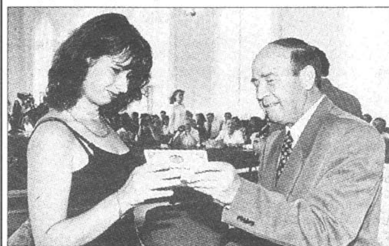

Здоров'я нації — справа не прибуткова

13

Країно, ось кому дай кермо!

Дивні, незбагненні речі відбуваються на нашій землі. Стільки років, як отруєним повітрям, дихаємо словом «криза», а які підростають діти — красиві, розумні, обдаровані багатьма талантами.

Була лише коротка заминка — розгубилася молодь, через недосвідченість переплутала ринок з базаром, а бізнес з торгівлею турецьким мотлохом. Нині, коли конкурсна планка у вузах підскочила високо вгору, про це згадуєш як про хворобу росту. Випускники школи-98, принаймні ті, для кого поняття урок завжди було зі знаком плюс, а не мінус, жваво розмірковують про свою значимість у суспільстві, геть відмітаючи другорядність або нікчемність.

«Відкрий очі! — Прошипить, читаючи ці рядки якийсь скептик. — Навколо суцільні шахраї, злодії, повії та насильники — про що ти?..»

Та все про те саме. Раджу просто перевести погляд. Більш як 3,5 тисячі дипломованих фахівців випустив нині один із провідних наших вузів — Київський національний економічний університет. Хіба це не сила, не точка опори для країни, яка жадає змін? Ото ж то!

(Закінчення теми — на 9-й стор.).

Врожай-98

Рахуємо втрати

За словами заступника міністра сільського господарства і продовольства Криму Сергія Пелагенка, в «господарствах у перші дні жнив практично відсутнє пальне, немає запчастин до збиральної техніки, обмаль дієздатних комбайнів». Навантаження на кожен агрегат нині понад 200 га. Потреба селян в «горючці» — майже 225 тис. тонн дизпалива і 45 тис. тонн бензину. Експерти стверджують: втрати зернових становитимуть, принаймні, 8 центнерів з кожного гектара.

○ Л. Кучма доручив узяти під особливий контроль розслідування обставин нападу на львівського журналіста Олександра Сирцова, якого було жорстоко побито невідомим.

○ 7 випадків захворювання на лептоспіроз, із них 3 смертельні, зареєстровано у Запоріжжі за останні три доби.

○ У Севастополі введено нові разові абонементні тролейбусні талони: вони дійсні лише в тролейбусі, де їх продано під час поїздки.

P.S.

У номер

● *Луганськ*

А у нас тепер свій газ

Не тільки споживачем, а й виробником природного газу стає Луганщина. Нині в районі Муратовського газоконденсатного родовища потужний вогняний факел ознаменував початок у галузі нового виробництва. Змонтована спеціалістами установка викачує паливо з потужного газоносного шару, висота якого сягає трьох метрів. Муратовський газ піде на Південний промвузол Лисичанська, де розташована нафтопереробний завод, завод гумових технічних виробів, фабрика технічних тканин, шиноремонтний завод, автобаза, а також до мікрорайону, в якому проживають 50 тисяч чоловік.

У цілому газові запаси на Луганщині становлять, за оцінками спеціалістів, понад 80 млрд. кубічних метрів. Уже пробурено дві свердловини біля села Пархоменко, на черзі — Кружилівське і Марківське, повідомляє ДІНАУ.

● *Сімферополь*

Гранти українським школярам

Міжнародний Фонд «Відродження» ухвалив нову регіональну Програму сприяння українській освіті в Криму. Для її реалізації до кінця року буде виділено близько 100 тисяч американських доларів. А загалом програма розрахована щонайменше на 3 роки. Кожна школа, якщо в ній є хоча б один україномовний клас, отримає відповідний грант. Фонд звертатиме увагу насамперед на впровадження нових методик викладання, забезпечення підручниками і сучасне технічне оснащення шкіл і класів. На півострові українською мовою навчаються лише 0,45% учнів.

Парламентська хроніка

Три місяці в окрузі, два у залі — оце вибори. No comment

Вечірнє засідання 2 липня

Перед тим, як приступити до чергового висунення кандидатур на посаду Голови Верховної Ради, народні депутати спробували пошукати нові шляхи виходу з цього, як було сказано, «зачарованого кола». Іван Кірімов пропонував створити спеціальну узгоджувальну комісію з представників фракцій і груп, яка шукала б консенсус щодо висунення єдиного кандидата, а В. Журавський пропонував обрати ... раду старійшин парламенту. В упорядкуванні чи зміні процедури голосування бачив вихід Іван Чиж. Наталя Вітренко відсилала колег до досвіду виборів керівництва російської Державної Думи. Однак на пропозицію Дмитра Чобота виділити півгодини на обговорення ситуації парламент не пристав.

Неоднозначно сприйняв зал повідомлення Валерія Мішури про те, що очолювана ним лічильна комісія не виявила порушень порядку останнього голосування. Незадоволеним залишився представник соціалістів Станіслав Ніколаєнко, якому було вказано, що з усіх голосувань по виборах голови парламенту соціалісти побачили порушення лише в чотирьох і саме тоді, коли балотувався їхній лідер Олександр Мороз. До речі, В. Мішура від коментарю з цього приводу утримався: «No comment».

У ході процедури висування кандидатур деякі парламентарії знову не відмовили собі скористатися цим законним правом, а тому у бюлетені для голосування цього разу буде чотири кандидатури — Павла Лазаренка й Олега Білоруса (обидва з «Громади»), Олександра Бандурки (НДП)

та Григорія Суркіса (СДПУ (о). Подальші події розгортатимуться, очевидно, також не просто, хоча б з огляду на те, що Володимир Марченко від імені фракції прогресивних соціалістів заявив: коли П. Лазаренко терміново не зніме свою кандидатуру, а генпрокурор не доповість про діяльність Павла Івановича, фракція на знак протесту залишить зал засідань.

Анатолій БЕНЬ.
Фото Олександра КЛИМЕНКА.

НОВА АРИФМЕТИКА

(Початок на 1-й стор.).

О. Бандурка вказував на необхідність створення умов для співпраці в нинішньому достатньо чітко структурованому парламенті. О. Білорус зазначив, що конче необхідно створити надійні умови для захисту вітчизняного товаровиробника, для чого ВР повинна прийняти законодавчі акти, спрямовані на дієвий протекціонізм своїм промисловцям і протидію іноземній товарній експансії. У виступі Г. Суркіса пропозиції щодо виходу з кризи тісно переплітались з темою... футболу. Що й не дивно було почути від такого відомого футбольного фахівця, як Г. Суркіс.

Претенденти на пост голови ВР П. Лазаренко, О. Білорус та Г. Суркіс зняли свої кандидатури.

Отже, до бюлетенів для таємного голосування внесено одну кандидатуру — Олександра Бандурки. За його обрання Головою Верховної Ради проголосувало 222 депутати.

Отже, за виборчою арифметикою проста дія «чотири мінус три» дорівнює не одиниці, а нулеві.

Іван ДМИТРЕНКО.

Чи підніме рукавичку Віктор Падалка

Олександр Омельченко порадив заступникові подати у відставку

Самоврядування

Віктор Падалка, начальник Київського міського управління фінансів, образився на депутата Київради Олександра Петіка, бо останній піддав сумніву фаховий рівень його спеціалістів-фінансистів, котрі беруться надавати кредити. Головний фінансист столиці заявив, що подасть на депутата в суд за образу.

А на думку депутата, кредитами має займатися банк, а не фінуправління. Тим більше, коли йдеться про використання у вигляді кредитів позабюджетних коштів міста. Олександр Петік — депутат зі стажем, його обрали до Київради вже втретє. Він доводив на сесії, коли розглядалося питання про затвердження заходів, які фінансуються з позабюджетного фонду Київради у 1998 році, що очікувані позапланові надходження становитимуть не 2150 тисяч гривень, як було визначено у проекті рішення, підготовленому фінуправлінням і погодженому з галузевою комісією, а чи не удвічі більше. І половину коштів з позабюджетного фонду саме завдяки десятому пункту проекту рішення Київради крутитимуть у банках, а не використовуватимуть на потреби міста.

Суперечку розв'язав голова Київської міськдержадміністрації, він же голова Київради, Олександр Омельченко, запропонувавши Віктору Падалці або одразу подавати позов на депутата Олександра Петіка, або йти у відставку як заступнику голови адміністрації. Після такого різкого повороту подій Київрада більшістю голосів затвердила заходи, що фінансуються з позабюджетного фонду в нинішньому році. Звісно, пройшов і спірний десятий пункт про надання кредитів організаціям на умовах терміновості, платності та повернення із зарахуванням доходів у позабюджетний фонд.

А поки що за цим рішенням кошти будуть розподілені так. На міські стипендії талановитим дітям — 12 тисяч гривень, видатним діячам мистецтва — 20 тисяч, на поліпшення матеріального становища дитячих дошкільних закладів — 200 тисяч, на придбання шкільних наборів для першокласників — 150 тисяч, на відшкодування збитків, завданих Ботанічному саду, —60 тисяч, на матеріальне забезпечення дітей-сиріт, випускників середніх загальноосвітніх закладів, — 106 тисяч, на підготовку конкурсу імені Горовця під егідою Київради — 100 тисяч.

У певні суми виллються й подяки особам, що відзначилися. На подяки від голови міськдержадміністрації виділено 220 тисяч гривень, а на подяки від Київради — 221. За розпорядженням голови адміністрації може бути використано 323,5 тисячі гривень, а за розпорядженнями його заступника і головного міського фінансиста Віктора Падалки — 217 тисяч гривень.

Ось така київська «тумбочка», де гроші лежать. Або лежатимуть.

Антоніна СИНЯВСЬКА.

Як безробітний екс-депутат правди шукав

***УЖЕ МАЙЖЕ** чотири роки, як народний депутат попереднього скликання Володимир Слєднєв, колишній генеральний директор Донецького металургійного заводу, шукає правди в судових інстанціях, але крапку в цій історії ще не поставлено.*

1993 року Володимира Слєднєва було призначено керувати Донецьким металургійним, між ним і Міністерством промисловості укладено трудовий контракт на 5 років. Однак у серпні 1994 року наказом тодішнього міністра промисловості Анатолія Голубченка його звільнили з роботи. Основною причиною розірвання контракту називалось невиконання його умов. Однак В. Слєднєв, обраний на той час також народним депутатом України, розцінив своє звільнення як незаконне. Відтоді й розпочалася судова тяганина.

У жовтні 1994 року В. Слєднєв подав до Донецького облсуду позов на Мінпром з проханням відновити на роботі, наголошуючи на тому, що спад показників діяльності підприємства був наслідком економічного стану України в цілому і віддображав загальні тенденції економічної кризи. Крім того, за законом про статус народного депутата України навіть після закінчення строку його повноважень протягом п'яти років неприпустиме дострокове розірвання контракту з ініціативи власника підприємства без попередньої згоди Верховної Ради. А такої згоди не було.

Тоді, у березні 1995 року, Донецький облсуд задовольнив позов В. Слєднєва, відновивши його на посаді директора Донецького металургійного заводу. Але невдовзі Верховний суд України скасував це рішення і відправив справу на новий розгляд уже до Старокиївського райсуду Києва. На той час підприємство припинило свою діяльність, тож повертатися було нікуди, але Володимир Петрович вирішив не відступати. І, дещо змінивши свої позовні вимоги, все одно просив суд визнати його звільнення незаконним.

Майже через рік після видання наказу про звільнення В. Слєднєва з керівної посади Донецького металургійного заводу Мінпром звернувся до Верховної Ради з проханням дати дозвіл на свої дії. Однак сесія ВР 5 липня 1995 року згоди не дала, прийнявши відповідну постанову. Хоча і на неї міністерство не квапилося зважати.

Старокиївський райсуд рішенням від 22 травня 1998 року також задовольнив позов В. Слєднєва, визнав його звільнення неправильним і постановив вважати його звільненим з посади у зв'язку з припиненням діяльності юридичної особи — державного Донецького металургійного заводу.

Однак це знову не задовольнило Мінпром.

8 липня у Київському міському суді відбудеться слухання касаційної скарги на рішення Старокиївського райсуду. У цій скарзі, за підписом першого заступника міністра промисловості В. Мазура, зокрема йдеться, що за час керівництва Слєднєвим на заводі мали місце різкий спад виробництва, неодержання прибутку, невиконання держконтракту та міжгалузевих поставок, незаконне використання валютних коштів. Що основною причиною скорочення виробництва, його кризового стану були непродумано прийняті керівництвом заводу економічні та технічні рішення. І т. д. і т. п.

Чому так уперто наполягає на своєму міністерство, змагаючись за запис у трудовій книжці колишнього керівника підприємства, тим паче, якщо самого заводу вже не існує? І якщо навіть колишній народний депутат не може скористатися своїми правами, годі вже говорити про звичайних людей, тисячі яких нині опинилися на вулиці через незаконне звільнення з роботи.

Юліана ШЕВЧУК.

«Чорнобильці» вимагатимуть відставки уряду

Реакція громадськості на серію указів, підписаних Леонідом Кучмою, була стримана. Проте знайшлися ті, хто зрозумів, що вони б'ють найбільше по найнезахищеніших. Це — ліквідатори аварії на Чорнобильській АЕС і постраждалі від найбільшої техногенної катастрофи в цьому столітті. Саме це і спонукало їх звернутися по допомогу до Верховної Ради (див. «Голос України», 3 липня ц. р.) і розпочати пікетування адміністрації Президента.

Розповідає президент організації «Союз Чорнобиль України» Юрій Андреєв:

— З 1 липня пікетувальників-шахтарів біля адміністрації Президента змінили «чорнобильці». Цю акцію організовано всеукраїнською організацією «Союз Чорнобиль України» на знак протесту проти антиконституційних указів глави держави, відповідно до яких у кілька разів скорочується фінансування чорнобильських програм з бюджету. Цього разу скорочення фінансування матиме згубні наслідки, бо знищує залишки найбільш життєво важливого — надання медичної допомоги, виплату пенсій, компенсацій.

Понад те, уже підготовлене протокольне доручення для перегляду груп інвалідності, скорочення груп захворювань громадян, які постраждали від чорнобильської катастрофи.

На закритому засіданні уряду було прийнято скоригований проект бюджету на 1998 рік. Прес-служба Президента заздалегідь заявила, що цей законопроект буде запроваджено в дію указами глави держави. Тобто порушення Конституції тривають.

До чого це призведе? До найтяжчих наслідків — скорочення соціальних програм у скоригованому бюджеті зачепить не тільки «чорнобильців», а й усіх жителів України: пенсіонерів, ветеранів війни, «афганців», усіх, кого обікрали так званою приватизацією, у кого пропали заощадження в Ощадбанку, хто працює, не отримуючи зарплат і пенсій.

Пікетування адміністрації триватиме до 3 липня. Поки що з адміністрації відповіді немає ніякої. Не проreагувала ніхто — ані Президент, ані його служби. 9 липня «Союз Чорнобиль України» розпочинає всеукраїнську акцію пікетування Кабінету міністрів з вимогою припинити вносити зміни у чорнобильське законодавство, повністю забезпечити фінансування державних програм, передбачених законами України.

ВІД РЕДАКЦІЇ:

Як повідомив дещо пізніше Юрій Андреєв, «чорнобильці» припинили пікетування 2 липня, бо воно результату не дало: постраждалі від катастрофи не дочекалися реакції Президента і працівників адміністрації.

Водночас Юрій Андреєв повідомив, що під час пікетування Кабінету міністрів «чорнобильці» висунуть не тільки економічні, а й політичні вимоги —вимагатимуть відставки уряду. На його думку, на Україну насувається привид диктатури, і треба зробити все, щоб утримати главу держави від неконституційних кроків.

Володимир КОРОЛЮК.

Де несправні комбайни — полетіли голови

У холодноярське село Жаботин Кам'янського району навідався новопризначений голова облдержадміністрації Анатолій Даниленко, щоб ознайомитися з типовим, як йому сказали, середнім за показниками, господарством. Однак те, що побачив колишній голова аграрного комітету Верховної Ради, обурило. У місцевому КСП імені Кірова не було, як кажуть, живого місця: розбиті дороги, занедбані тваринницькі ферми, бур'яни, смітники... А тракторна бригада нагадувала танкове побоїще часів війни... Лише в одному місці побачив А. Даниленко ідеальний порядок і чистоту. Красивий великий будинок, добротні надвірні споруди, доглянуті доріжки, ошатний сад — то було обійстя голови КСП імені Кірова Антона Торгала. Воно надто вирізнялося своєю заможністю серед звичайних селянських хат.

Тоді ж між Анатолієм Даниленком, Антоном Торгалом та головою Кам'янської райдержадміністрації Іваном Крамаренком відбулася розмова не з приємних...

Через тиждень голова облдержадміністрації знову відвідав Жаботин. І не сам. На оглядини «як не треба господарювати» запросив керівних аграріїв області, начальників управлінь, журналістів. Кореспонденти жартували, що після того, як Жаботин покинули останні холодноярські отамани, тут більше не збиралося таке велелюддя...

Тим часом нащадки козаків-гайдамаків, очевидно, пригадавши своє славне минуле, а наймовірніше, збентежившись перед новим керівником області, трохи навели в селі й господарстві порядок: повикошували бур'яни, повивозили сміття. Голова КСП доповів, що через тяжке фінансове становище сільгосппідприємства (селяни бідкалися, що вже три роки не одержують зарплати), не вдалося як належить підготуватися до жнив: з 9 зернозбиральних комбайнів лише 3 готові вийти в поле. На слово А. Торгалу не повірили. А. Даниленко запропонував тут, на місці, не відходячи «від каси», перевірити справність техніки. На голову КСП чекав конфуз: жоден з трьох нібито відремонтованих комбайнів так і не зміг зрушити з місця...

Через три дні після «жаботинських оглядин» загальні збори КСП імені Кірова розпрощалися з А. Торгалом. Натомість селяни обрали нового керівника. Ним стала 46-річна Ольга Валявська, зооінженер за фахом, людина рішуча і зібрана.

Такі «не весільні» відвідини головою облдержадміністрації сільгосппідприємств у різних районах Черкащини намалювали аж ніяк не оптимістичну переджнивну картину. Понад 70 відсотків зернозбиральних комбайнів в області вже відпрацювали свій ресурс, а тим часом навантаження на агрегат — по 172 гектари. Це за умови повної їх готовності до збирання. А якщо врахувати, що машинно-тракторний парк господарств підготовлений приблизно на 50 відсотків, то стає зрозумілим, що жнива приречені розтягнутися у просторі і часі. Доведеться «перекидати» значну частину зернозбиральної техніки імпортного виробництва, сконцентровану в 16 МТС та у 10 мехзагонах, з району в район.

Як завжди, неабияка проблема з пальним. Навіть у добрих господарів його потрібно вдвічі більше, ніж придбали. Банкіри, котрі були присутні не на одних «оглядинах», пропонували керівникам господарств кредити в 2,5—3 мільйони гривень, проте 40—50 відсотків за них не влаштували жодного з аграрників. Такою само була реакція і на пропозиції облагропостачу — «найближчі» партнери селян «накручували» такі ціни, що голови КСП лише потилиці чухали...

І все ж, незважаючи на негаразди, на перепади в погоді і в аграрній політиці, хліб дозрів щедрий. Фахівці прогнозують добрий урожай. Озима пшениця дасть у середньому по 36, ярі культури —по 23—25, ячмінь — по 32 центнери з гектара.

Лідія ТИТАРЕНКО.

Черкаська область.

Від редакції: З огляду на вчорашні депутатські обов'язки «наїзд» Анатолія Даниленка на жаботинців цілком зрозумілий. Кричуща відмінність «способу життя князьків» колгоспів і пересічних селян на тлі реалізації курсу на збереження натурального господарства главу області вже непокоїть не теоретично, як було у Верховній Раді, а практично. Відмовитись від старих звичок, перейти від теорії до практики доктору економічних наук Анатолію Степановичу важко. Звідси й неабиякий почт з чиновників, голів колгоспів і журналістів. Даниленко прагне запустити колгоспний трактор усім миром. Попри брак деталей і пального та місця для всіх у тракторі. Попри те, що його ентузіазму не розділяють у Жаботині та Києві, де тверезі голови не вірять у нинішні механізми управління сільським господарством.

У номер

● *Одеса*

Новий президент у колі старих проблем

На «капітанському містку» державної судноплавної компанії «Чорноморське морське пароплавство» чергові зміни — її керівником щойно призначено Сергія Мелащенка. За останні роки це вже п'ятий президент компанії. За чотирьох попередніх пароплавство позбулося сотень суден, частину яких передано різним офшорним компаніям або продано, а ще деякі — під арештом у зарубіжних портах. Його борги — близько 125 мільйонів доларів — погашати ні з чого. А за рішенням суду розпочато продаж майна компанії, аби сплатити її працівникам зарплату.

Вже не один рік точаться розмови щодо розв'язання проблем ЧМП на рівні урядових структур, та жодного реального кроку в цьому напрямі не зроблено. От хіба що керівників раз по раз міняють.

● *Миколаїв*

Не дотягнеться мінімум до межі

Середня вартість фіксованого набору із 22 найважливіших продуктів харчування у торговельній мережі Миколаївської області сягнула за 63 гривні в розрахунку на одну особу на місяць. Зростають й ціни та тарифи на платні послуги населення. За таких обставин дедалі більше мешканців цього регіону запитують: чи наздожене колись розмір мінімальної заробітної плати величину вартості межі забезпеченості, — курс, який проголошує команда Президента? Відомо, що Л. Кучма своїм указом з першого липня додав до старого мінімуму лише 10 гривень, отож новий розмір мінімальної зарплати тепер становить 55 гривень.

Даруйте, раптом вам це не сподобається!

Редакційній пошті «Голосу України» від дня заснування газети не бракувало листів про роботу народних обранців, про законодавчий орган як інститут влади, про його лідерів, партійних бонз... А скільки дістається главі держави, то не доведи, Боже. Листи ці — волання людей про життя-буття. Ми публікуємо їх. На останньому брифінгу в адміністрації Президента пан Майданник повідомив журналістам, що в листах на адресу Леоніда Кучми громадяни України вимагають розпуску парламенту і підтримують укази Президента. Це нагадало старі часи, коли «на прохання трудящих» підвищували, ні, даруйте, «впорядковували» ціни. Дивись, тепер на прохання виборців Президент вдасться до розпуску парламенту. Ви просили, мовляв, я виконав. Мабуть, якщо так станеться, це буде єдине прохання громадян, котре виконав Леонід Данилович протягом свого президентства. Утім, народні депутати, котрі блокують обрання Голови Верховної Ради, можуть стати в нагоді главі держави, аби і парламенту позбутися, і Конституцію не порушити. До того, мабуть, іде. Все дуже просто: до завершення першої сесії блокуватиметься обрання Голови парламенту, а початок другої сесії бойкотуватимуть. Конституцією передбачено єдину можливість стосовно розпуску Верховної Ради. Президент припиняє її повноваження, якщо протягом тридцяти днів однієї чергової сесії пленарні засідання не можуть розпочатися. Тож глава держави може з допомогою самих депутатів цілком конституційно скористатися цією нормою. Питання нині полягає тільки в тому, чи справді на це спрямовано методичне блокування виборів Голови? Час покаже. А поки що пропонуємо увазі, передусім, народних депутатів України, Президента, уряду «непричесані» думки читачів. Вони взяті з пошти, що прийшла на запрошення газети назвати того, хто стане Головою ВР. Свої прогнози наші передплатники ще й коментують.

Даруйте, раптом вам це не сподобається!

«Непричесані» думки

Приїдь у Шостку

Ми уважно слухаємо сесію ВР і обурюємося поведінкою чотирьох фракцій, котрі блокують вибори Голови. Особливо багатоговірливої нашої обраниці Н. Вітренко. Як же так? При зустрічах говорила одне, а на ділі підтримує НДП, Рух, Зелених? Адже ми бачимо, куди вони з Кучмою завели народ — до прірви, безробіття, голодного існування і навіть передчасного вимирання людей.

Приїдь у Шостку, послухаєш, що про тебе кажуть. А кажуть: не дай, Бог, розум жінки, а ще гірше, якщо вона без нього. В тобі, Наташо, є і те, і те.

І про тебе, Кучма, скажу. Влада в недосвідчених руках, немов лезо в руках маленької дитини, або поріжеться сам, або поріже інших. Розумієш, хто ти?

Шостка.

В. С.

Головою має бути Кучма

Чому? Як глава держави він мусить парламент розігнати. Зостанеться президентське правління. Проживем без паразитів роду чоловічих. Навіщо українському народові вони потрібні. Що це за державотворці, котрі під час виконання Гімну незалежної України навіть не піднялися з крісел, або вважають за низість носити депутатські прапорці, а вони синьо-жовті!

Рівненська область.

К. С.

Некоректно, панове, некоректно

Адже і свинопасам зрозуміло, що «палату № 6» у найближчі дні буде розпущено з діагнозом «безнадійна інтелектуальна імпотенція». Тож, навіщо «пахан», коли не буде «шалмана»?

Золотоноша.

С. А.

Вони з жиру бісяться

Я не боюся, я одинока й хвора. Не маю як жити. Дайте їм почитати оцього листа, як буде день парламенту. Передайте, немає від них нічого доброго. Кілька разів зверталася у Верховну Раду і писала до Кучми. Відповіді ніхто не дав. Ограбили нас, Рух розрушив, получають награди. Хто кричить, не ходив босий, не копав вручну, не носив снопів на плечах і не заробив сто болячок, щоб не діждав без таблетки з'їсти кусочок хліба чи супу. А брати дарма з людей кров цідити, сидіти пити і кричати. Вони від жиру бісяться. Чорновіл не може даже 10 минут посидіти, бо у нього виходить заряд. Нехай іде в поле, на ферму і не кричить. Передайте це пісьмо їм, нехай читають. А такі, як Матвієнко А. С. ограбив села Вінничини і пішов у депутати.

Вінницька область.

С. С.

Слабо?

Двомісячна ваша комедія набридла. Ми давно вже обрали Мороза О. О. Відмовтесь від двомісячної зарплати, яку вам нема за що платити. Віддайте її на ремонт лікарні, школи, дитбудинку. Слабо?

Виправдайте своє місце в парламенті, що ви за народ. Слабо?

Товариш Симоненко, є прохання: перейменуйте партію. Бо на папері ідеї хороші. Доведіть справами. Не рвіться в головуючі. Вас і так оберуть. Для цього треба, щоб у вашій партії не було банкірів, бізнесменів і взагалі, як мовиться, нових росіян і нових українців... Назвіть партію хоча б «Партія знедолених» або «За трудовий народ». Слабо?

Івано—Франківськ.

К. Н.

Оберіть розумних

Багато депутатів обдурили своїх виборців, щоб тільки пропхатися у Верховну Раду. А що буде далі, їм — до лампочки. А що, мовляв, справи ніяк не йдуть з виборами голови, — то це теж до лампочки. Мовляв, рядові депутати в цьому не винні, вони такі порядні, хоч сьогодні можуть братися за законодавчу справу, щоб їм тільки ніхто не перешкоджав. Так ось цим депутатам хочу від значної частини українського народу сказати ось таке: якщо ви розумні, і вас більшість у Верховній Раді, то проженіть своїх дурнів — керівників фракцій та оберіть розумних, які можуть домовлятися між собою.

А щодо указів Президента, то що ж залишається робити главі держави, коли депутати не можуть дійти згоди? Верховна Рада «безголова», бо безголові люди не можуть прийняти розумне рішення.

Я не певен, що цього листа надрукує «Голос України». Ось якщо на Президента «котити бочку», то це можна, а критика на адресу Верховної Ради, хоч вона і безголова, сприймається негативно.

Донецька область.

П. І.

Боїтеся народу

Ви, пане Чорновіл, більше всіх кричали за голодомор 1933 року. І чому вам тепер «заціпило», коли в Україні люди кінчають життя самогубством? Чому з 52 мільйонів стало 50 мільйонів громадян, за яких на словах ви так піклуєтеся? Чому ви та ваші друзі з Руху боїтеся цього народу? Чому ви весь час виступаєте за припинення трансляції по радіо і телебаченню? Ви добре знаєте, що не всі в змозі виписати газету, де можна було б взнати про роботу нашого парламенту.

І ще хочу запитати панів зелених, чому вони пощезли, коли треба червоніти з сорому перед виборцями. Ви обіцяли нам не лізти в політику, для вас робота не початий край в екології, а ви блокуєте вибори Голови Верховної Ради.

Харківська область.

В. С.

Мал. Анатолія АНДРЄЄВА.

У номер

● Сімферополь

Щербате золото

Рекордна кількість претендентів на золоті й срібні медалі в школах Криму — 1559 (вісім років тому їх було 910), змусила зацікавитися випускними іспитами прокуратуру автономії. У результаті медалістів поменшало вдвічі. Чимало вчителів піймано на виправленні помилок в екзаменаційних роботах, за що деяких «наставників» молоді притягнуто до кримінальної відповідальності.

Між тим в нагородах, які вручають під час випускних балів, ні золота, ні срібла, немає... Вони лиш символ, предмет моральної гордості. До слова, номінальна вартість шкільної золотої медалі — 3 гривні 34 копійки, срібної — 48 коп.

● Вінниця

«Українські витязі» — в Ізраїлі

З міста над Бугом, де базується штаб Військово-повітряних сил України, відбула до Ізраїлю делегація військових льотчиків, яку очолив командувач ВПС генерал-полковник Володимир Антонець. Наші авіатори візьмуть участь у святкуванні 50-річчя створення ВПС Ізраїлю. Під час традиційного авіашоу передбачається демонстрація пілотажних можливостей нашого військового бомбардувальника Су-27, пілотованого членом групи «Українські витязі» полковником Миколою Ковалем.

● Донецьк

Не знаєш броду — не лізь у воду

У двох маріупольців, родичів хворого, госпіталізованого до холерного госпіталю, виявлено небезпечний вібріон. За даними медиків, стан здоров'я всіх трьох носіїв інфекції задовільний, а особи, які контактували з ними, проходять обстеження. Купання в морі у межах міста заборонено. Холерний вібріон виявлено також у річковій і стічній воді в Донецьку та Старобешівському районі.

● Черкаси

Буревій над Тарасовою горою

Старожили стародавнього міста Канева стверджують, що урагану такої руйнівної сили Чернеча-Тарасова гора, принаймні, у нинішньому столітті не знала. Шквальні пориви вітру досягали 25—30 метрів на секунду, виривають з корінням столітні дерева.

Унаслідок нищівного буревію Шевченківський національний заповідник, територія навкруг могили Кобзаря, зазнали великих збитків. Щодня не покладаючи рук трудяться на горі працівники музею Тараса Шевченка, щоб прибрати грізні сліди стихії.

Сергій ВЛАД, «Голос України»

У наших законів є зона відчуження

Указ тижня

З 1 ЛИПНЯ Кабінет міністрів встановив для працюючих у тридцятикілометровій чонобильській зоні доплати у розмірі тарифної ставки, а для керівного і рядового складу МВС, військовослужбовців внутрішніх військ МВС і Служби безпеки — доплати у розмірі грошового утримання.

Безперечно, таке гуманне рішення пояснюється не голим альтруїзмом, а наміром пом'якшити хвилю невдоволення, яку спричинив указ Президента України про скорочення до 5 відсотків ставки відрахувань до Чорнобильського фонду. Мовляв, вам пропонують синицю в руці (оклади і доплати), а не журавля в небі (у вигляді 10 відсотків відрахувань з фондів заробітної плати). Спершу про ці 10 відсотків, що були істотним джерелом доходів не тільки працівників вищезгаданої зони відчуження, а й усіх, кого накрила своїм чорним крилом чорнобильська трагедія. Президент, міняючи ставки податків, створює в правовому полі держави своєрідну зону відчуження, подібну до чорнобильської. Бо руйнування конституційних правил гри зазвичай призводить до наслідків не менш плачевних.

Ядерний реактор страшний, але не менш страшний реактор суспільних відносин, до якого сьогодні дістаються з допомогою гайкового ключа, тобто примітивного інструмента. Тим часом зниження на 50 відсотків ставки відрахувань до Чорнобильського фонду у такий спосіб ніби підставляє під штрафні санкції суб'єктів господарювання. Бо те, що годиться для конституційної зони відчуження, для Державної податкової адміністрації може стати сигналом для захисту журавля. Принаймні сьогодні перед податківцями дилема: або керуватися в своїй діяльності Законом України «Про формування Фонду для здійснення заходів з ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи і соціального захисту населення», або керуватися указом «Про встановлення ставки відрахувань у Фонд для здійснення заходів з ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи і соціального захисту населення», який видано всупереч п.4 розділу XV «Перехідних положень» Конституції. Так би мовити, у конституційній зоні відчуження, яка розповсюджується на всю територію України.

Віктор РУССКІХ, журналіст

Завтра, 5 липня 1998 року, першу річницю свого професійного свята відзначають вартові неба Батьківщини — воїни Військ протиповітряної оборони України.

Війська ППО охороняють кордон у повітряному просторі держави завдовжки понад сім тисяч кілометрів, здійснюють контроль за перельотом повітряних суден з девятьма країнами світу. Лише за останні три з половиною роки вони провели понад 400 тисяч повітряних суден, виявили більш як сто порушників польотів.

З липня 1996 року зенітники-ракетники Протиповітряної оборони вперше в історії нашої держави успішно виконали бойові стрільби на території України. Особовий склад бойових обслуг, органів управління, підрозділів та частин під час тактичних навчань з бойовими пусками демонстрував високий професіоналізм, майстерність та бойовий вишкіл, готовність надійно стояти на варті мирного неба Батьківщини.

Протягом останнього часу у Військах ППО лише державними нагородами відзначено понад 50 чоловік. Яскравим визнанням ролі та заслуг Військ протиповітряної оборони стало надання 1014-й гвардійській Севастопольській зенітній ракетній бригаді почесного найменування «Феодосійська» та вручення їй — першій із бойових частин у Військах ППО — Бойового прапора.

На знімках: така техніка потребує міцних знань і високого професіоналізму; процес навчання триває.

Що мав на увазі Президент?

(Початок на 1-й стор.).

В умовах системної кризи спроби вирішувати проблеми на основі адміністративно-обмежувальних заходів дадуть зворотні наслідки, підкреслив Леонід Кучма. Потрібна конструктивна і професійна, основана на жорсткому балансі, взаємодія законодавчої та виконавчої влад щодо створення ефективних економічних регуляторів у податковій системі, грошово-кредитній, інвестиційній політиці.

Президент зазначив, що найближчими днями буде видано Укази про скасування банківської картотеки та впорядкування перевірок суб'єктів господарської діяльності державними контролюючими органами.

Торкнувшись ситуації, що склалася у Верховній Раді України, Леонід Кучма заявив, що він налаштований на конструктивну співпрацю з Верховною Радою України.

«Водночас хочу застерегти парламентаріїв: якщо знову буде спроба стати на шлях конфронтації з виконавчою владою, блокування Указів Президента, розгляду важливих законопроектів, бюджету, як це робила попередня Верховна Рада на чолі з О. Морозом, я змушений буду вдатися, в тому числі, сподіваюся, з вашою допомогою і підтримкою, до інших, жорсткіших засобів розв'язання проблеми», — підкреслив Президент України Леонід Кучма. Правда, в першому варіанті інформації, розповсюдженої ДІНАУ, Президент висловлюється точніше і категоричніше щодо майбутніх ймовірних стосунків з Верховною Радою. Якщо парламентарії не візьмуться за «голову» (очевидно, за розум. — **Прим. ред.**), то він змушений буде припинити їх марафонський біг. Та опісля ДІНАУ своєю службовою телеграмою зняло ці рядки з ефіру й газетних полос.

То все-таки, що мав на увазі Президент, натякаючи на жорсткіші засоби розв'язання проблем?

Ювілей тижня

Лідія ТИТАРЕНКО, «Голос України»

Навіть літописець згадував про вогнеборців

Черкаському інституту пожежної безпеки імені Героїв Чорнобиля виповнилося двадцять п'ять років.

Однією з головних подій свята стало відкриття музею вогнеборців. Про них, як свідчить експозиція, згадувалося навіть в Іпатіївському літописі.

Багато матеріалів музею присвячено чорнобильським дням 1986 року. В перших шеренгах ліквідаторів аварії на атомній станції стояли 35 випускників тодішнього Черкаського пожежного училища. Серед них — Володимир Правик та Віктор Кібенок — герої-ліквідатори, пам'ять про яких свято шанують у вищому навчальному закладі.

На майдані Богдана Хмельницького нинішні випускники пожежного інституту показали свій вишкіл і вправність.

Черкаська область.

Тетяна МІШИНА, «Голос України»

100 років — це вам не жарт

НЕЗАБАРОМ Київський політехнічний інститут — нині Національний технічний університет України «КПІ» — відзначатиме своє сторіччя. Вже понад п'ять років політехніки готуються до святкування ювілею своєї альма-матер.

Київський політехнічний інститут імператора Олександра II, заснований 31 серпня 1898 року, за свій довгий вік не лише змінив назву, а й став одним із найбільших провідних технічних університетів і в Україні, і в країнах СНД. Нині на 22 факультетах працює близько 2 тисяч професорів, доцентів, викладачів, 1800 наукових співробітників, навчається 27 тисяч студентів. Останні — не лише українці, а й молодь із близько 70 країн світу.

Останніми роками університет повернув собі колишню популярність серед бажаючих отримати вищу технічну освіту. І найяскравіше підтвердження цього — збільшення кількості абітурієнтів. Проте, за словами ректора університету Михайла Згуровського, нинішня освітня програма потребує оновлення. А це насамперед поглиблення гуманітарних знань майбутніх інженерів, перепідготовка фахівців, спричинена змінами в економіці й структурі виробництва.

Ювілей КПІ — яскрава подія і для студентів, і для професорів, тож відзначатиметься вона також яскраво. Так, плановано, що Міністерство зв'язку виготовить поштову марку і конверт до цієї події, Національний банк випустить ювілейну монету. Окрім того, передбачено створення Державного політехнічного музею України, відкриття меморіальної дошки на честь видатного авіаконструктора Ігоря Сікорського та пам'ятника першому ректору КПІ Віктору Кирпичову. А наймасовішим і найгучнішим заходом, без сумніву, стане урочисте засідання та святковий концерт (17 вересня) у столичному Палаці культури «Україна».

Яна СТАДІЛЬНА, «Голос України»

Не буває диму без вогню

Сенсація тижня

ПАКИСТАН планував завдати превентивного ядерного удару Індії в квітні нинішнього року. Таку сенсаційну заяву зробив пакистанський учений-атомник Іфтихар Чоудхрі Хан, що прибув у США в пошуках політичного притулку.

Перша реакція на цю інформацію, про яку поспішили розтрубити всі інформаційні агентства, — шок. Але швидко на зміну йому спливає думка: щось тут все-таки не так. Проте все по порядку.

На прес-конференції у Нью-Йорку перебіжчик зазначив, що його країна відмовилася від цієї ідеї лише після того, як він та інші пакистанські вчені виступили проти, погрожуючи розголосити плани пакистанської влади. За словами 29-річного Хана, метою удару було знищення індійської столиці, а також воєнних об'єктів, включаючи місця розгортання ядерних озброєнь Індії. І рішення про його завдання прийняли 25 квітня на нараді під головуванням начальника штабу армії генерала Джехангіра Карамата, у якому брали участь представники військового та політичного керівництва країни. А наступного дня він і четверо його колег направили листа керівникові наукових робіт Комісії з атомної енергії Пакистану (КАЕП) Алтафу Хуссейну, у якому оголосили про готовність публічно заявити про свою незгоду з цими планами. Хан показав присутнім журналістам те, що він назвав копією листа, виконану від руки англійською мовою. Невдовзі після того, як представники уряду почали погрожувати йому фізичною розправою, він і його колеги, що підписали листа, залишили країну.

Навіть ці подробиці наводять на думку, що сказане далеке від істини. І найбанальніше: як непокірний, і не один він, та ще з тих, хто знає таємницю, міг вислизнути з країни!? Логічно припустити, що противників планів генштабу просто нишком ліквідували б... Навіть у неісламській країні.

Державний департамент США відмовився підтвердити чи відкинути дані, які повідомив пакистанський учений. Водночас Ісламабад виступив з категоричним спростуванням заяв ядерника. Пакистанський міністр закордонних справ Гохар Аюб Хан спробував заспокоїти громадську думку в країні і за кордоном, заявивши про те, що звинувачення вченого «не мають під собою жодних підстав», тому що Ісламабад не розробляв стратегії першого удару. Більше того, «людина на ім'я Іфтихар Чоудхрі Хан не значиться в списках співробітників КАЕП, а якщо б навіть він справді там працював, то за посадою, яку він обіймав, не мав би доступу до секретних нарад, тим паче на найвищому політичному рівні».

Тим часом багато місцевих спостерігачів розцінюють піднятий у США ажіотаж навколо втечі пакистанського вченого як спробу реваншу американських розвідувальних служб за провал своїх таємних операцій у Південній Азії. «Справу Хана», вважають вони, спеціально роздуто, щоб хоча б частково зняти вину з однієї з найсильніших розвідок світу, що «проспала» ядерні приготування Індії та Пакистану.

Отож версій три: сказане пакистанцем — або правда, або неправда, або ж підкилимові ігри розвідувальних служб. Ризикну припустити щось середнє — не буває диму без вогню. Але найцікавіше, як на мене, у цій історії інше. Це наведені Ханом факти участі в пакистанських розробках Китаю та Ірану, що давно припускалися. Так, китайська роль полягає, зокрема, в сприянні будівництву в Пакистані реактора, що виробляє плутоній для ядерних озброєнь. Твердять також, що Іфтихар Чоудхрі Хан знає про транспортування з Китаю до Пакистану матеріалів для воєнної ядерної програми, зокрема важкої води та збагаченого урану. Крім того, за словами атомника-перебіжчика, він сам бачив іранських учених на ключових ядерних об'єктах в Пакистані і «читав звіти» про обмін «ядерною інформацією на нафту», що здійснюють пакистанці й іранці. Ось це вже інтригує. Особливо в розрізі нинішніх відносин США з цими країнами...

Віктор СКРИПНИК, «Голос України»

Пішла по ягоди і заблукала

Розшуки тижня

П'ятирічну Віку Токар, яка заблукала у лісі поблизу села Бруслинівка Літинського району, вдалося розшукати тільки через добу. Коли місцеві жителі Юрій Зазгарський і Сергій Шафар заглянули у невелику улоговину, де в роки війни, схоже, розташовувалася партизанська землянка, стомлена довгими мандрами дівчинка спала міцним сном. Попри те, що все її тіло було у слідах від укусів комарів.

Майже 500 чоловік брали участь у пошуках «Червоної Шапочки». До лісу, а точніше до річки, вона прийшла разом із батьками — Аллою і Олександром Токарями. Приїхавши з Вінниці до бабусі, спекотного дня вони вирішили відпочити біля води. Накупавшись досхочу, Віка разом із 7-річним братиком попросилася піти до лісу по ягоди.

Та повернувшись назад, хлопчик ошелешив батьків неприємною новиною: «Віка загубилась». Ті добрих чотири години блукали хащами, заглядаючи під кожен кущик.

А близько 18-ї години у пошуки включились працівники Літинського райвідділу міліції і полку особливого призначення «Ягуар». Разом із ними працювали кінологи з обласного УМВС. Місцеві жителі також не залишились осторонь. Пошуки не припинялись протягом усієї ночі. І тільки опівдні наступного дня «Червона Шапочка», яка здолала не менше семи кілометрів, знайшлася. Щасливі батьки, на радощах, підносили дівчинку до кожного, хто допомагав у її розшуку, і Віка при цьому щоразу голосно повторювала одне й те саме слово: «Дякую!»

Вінницька область.

Сергій МЕЛЬНИЧУК, «Голос України»

«Надзвичайний» батальйон

Присяга тижня

На Рівненщині з'явилося нове військове формування — 123-й окремий аварійно-рятувальний батальйон Міністерства надзвичайних ситуацій. 60 воїнів новоствореного підрозділу присягнули на вірність народові України.

Одразу зазначимо, що це військо — не для війни. Та потреба в такому підрозділі — надзвичайна. Адже територію області «перекривають» дві АЕС — Рівненська і Хмельницька, тут розташовано 26 хімігконебезпечних об'єктів, понад 400 тисяч людей проживають у районах, уражених радіацією. Часто-густо на Рівненщині розливаються великі повені.

Майбутніх воїнів-рятувальників привітали начальник обласного штабу цивільної оборони та з надзвичайних ситуацій полковник Микола Касько, перший заступник міського голови Рівного Валерій Саєнко, батьки та наречені новобранців. Мешканці області впевнені, що зроблено добру і потрібну справу, адже за скрутних ситуацій, як ось, наприклад, недавній ураган у Корецькому районі, на допомогу постраждалим першими приходять військовики формувань ЦО.

Рівненська область.

Гастролі тижня

Болеслав ШЕВЧУК, журналіст

Поїхали музики у Британію

Популярний на Тернопільщині брас-квінтет «Кременець» під керівництвом Олександра Бистрицького концертує на туманному Альбіоні.

Протягом двох тижнів наші музиканти виступатимуть на кращих сценах англійських та ірландських міст у статусі учасників міжнародного фестивалю духової музики. До речі, цей колектив — єдиний представник України на престижному музичному форумі.

Тернопільська область.

Ольга КЛЕЙМЕНОВА, «Голос України»

Азартна гра гітарних тузів

Струни тижня

КЛАСИЧНА гітара за своєю суттю провокаційна. Уже тому, що закрита для непідготовленого вуха. І тому, що підводить до парадоксу: музика не об'єднує, а роз'єднує. Тобто дає змогу відірватися від соціуму та піти в себе. Отож гітара, як і належить мистецтву, є естецьким надбанням одиниць.

Хоча сумнів у цьому мимоволі закрадається. Адже на Днях іспанської та латиноамериканської гітарної музики зал столичного Українського Дому був переповнений цими усамітненими та самозаглибленими.

Ініціювала делікатесний фестиваль асоціація «Україна—Іспанія». Гітаристи міжнародного класу поєднувалися на сцені в різні комбінації — з такими, як самі, струнниками, зі співачкою (професором музики Ліліаною Родрігес) й навіть Заслуженим симфонічним оркестром Національної радіокомпанії України. Виступи музикантів з Іспанії, Болівії, Перу, Уругваю були доволі різнорівневі, що не заважало задоволенню публіки постійно триматися на найвищій позначці.

Особливої гостроти вono набуло на завершальному концерті — бенефісі композитора та виконавця Хорхе Кардосо, іспанця аргентинського походження. Фурор у залі спостерігався і після авторського виступу маестро (сольного та разом з сеньйорою Родрігес), і після виконання його твору «Покер тузів» нашим столичним філармонійним квартетом гітар під керуванням Володимира Шаруєва.

Три дивовижні концерти, подаровані нерозпещеним серйозною гітарою киянам, утвердили ось у якій думці. Нині — золота ера цього інструмента. «Незаяложеному» слухацьким ентузіазмом, йому вдається на завжди «чистому листі» експериментувати з усіма музичними жанрами. І на їх межі безкінечно винаходити прообрази гітари для наступного століття.

На знімку: Хорхе Кардосо.

Книга тижня

Валентина ЮРЧИШИНА, студентка

Зірки любовної поезії спалахують у Києві

«Гріховна таїна» — під такою назвою у видавництві «Хрещатик» побачила світ нова книга філософсько-еротичної поезії Антонії Цвіт (Антоніни Цвид), презентація якої три дні тому відбулася в Києві.

Рідко кому із сучасних українських поетів вдавалося так глибоко проникнути в суть інтимного і вічного —кохання. Поезія Антонії Цвіт є надзвичайно гарячою і пристрастною, вона притягує до себе, як магніт, і заполонює хвилею щирості і шаленства:

Лечу тротуаром,
невикохана тобою,
зла й щаслива...
О, не приведи, Господи,
зустрітися тобі знов
на моєму шляху!

— Це — голос Вічної жінки, яка бажає кохати, —зазначив у своєму виступі академік Микола Жулинський. — Вона мусить кохати, бо так велить природа, бо так твориться вічне — життя. У поезії Антонії відчутне прагнення до найнебезпечнішої висоти самопожертви, з якої не буває повільного спуску. Тільки розпачливий свист пірнання в безодню, туди, куди ще не сягала уява та фантазія жодного митця.

Антонія Цвіт відома своєю творчістю не лише в Україні, а й за її межами. Знайшла вдячного читача і попередня книга — «Обертальний хрест, або Філософія двох», презентація якої відбулася в Києві й Берліні. Поезії Антонії Цвіт потрапили на сторінки антології «Перлини лірики європейської» поруч з лірикою Сапфо, Шекспіра, Гете, Байрона, Єсеніна та інших відомих майстрів слова. Поетеса була учасником багатьох міжнародних поетичних симпозіумів. Зокрема, у Польщі, де письменник Едмунд Петрик так відгукнувся про її творчість: «Ми звикли, що зірки любовної поезії приходять до нас із Парижа, цього разу, як бачимо, — з Києва».

Так, саме в Україні засяяла ця яскрава зірка, яку називають то українською Сапфо, то Міс поезія, живою легендою, а дехто і скандальною поетесою. В одних вона викликає щире захоплення, в інших — подив, а то й обурення. В її поезіях присутні ритміка, поетика, філософія і, звісно, еротика. Для літератури, як відомо, нема заборонених тем, але має бути ота естетична межа, яка не перегинала б палицю в інший бік. Саме естетика високих почуттів і наявна у віршах Антонії Цвіт.

Рубають ліс...

Бездумно, безсистемно. На сотнях, тисячах гектарів, вилучених протягом останніх років з державного лісового фонду

Оксана ТЕЛЕНЧІ, Володимир КРАСНОДЕМСЬКИЙ, «Голос України»

(Початок на 1-й стор.).

Не руш — воно зелене...

— Іване Федоровичу, зрозуміло, що на ліс не можна дивитися лише очима поета: гей-гой, смереко! Ліс був, є і залишиться важливою сировинною базою. І, напевне, лише та людина, яка доглядає, вирощує ліс, має визначене законом і моральне право бути третейським суддею в одвічній суперечці між матінкою-природою і життєвою прозою. Нині доволі часто можна почути нарікання на недосконалі правові механізми. Чи то справді так, коли йдеться про захист лісу?

— Насамперед скажу про ці багатства — у кількісному і якісному вимірах. Українські Карпати становлять п'яту частину лісового фонду України і половину запасів стиглого лісу. Значна частина лісів в області — дев'ять відсотків — належить до природно-заповідного фонду. На 41 відсоткові площ встановлено особливий режим ведення господарства, бо ці ліси виконують рекреаційну і кліматотворну роль, регулюють водостоки, захищають від розмивання грунти.

Лісівники області, попри недостатнє державне фінансування, виконують увесь комплекс робіт — від заготівлі насіння до охорони лісу. Завдяки лісовідновним і лісогосподарським роботам протягом минулого десятиріччя поліпшилися вікова структура, породний склад лісів, зросла кількість стиглих насаджень. Останніми роками посилено займаємося відновленням лісів з використанням сосни кедрової європейської, яка витримує суворі умови високогір'я, доживає до тисячі років, та високопродуктивної деревної породи північноамериканського походження —дугласії тисолистої. Насадження з участю сосни кедрової займають площу майже півтори тисячі гектарів, дугласії — понад триста гектарів.

А що стосується чинної правової бази, то маємо Лісовий кодекс, яким регламентовано усі правові аспекти, пов'язані з охороною і використанням лісових багатств. Інша річ, що далеко не завжди ці положення спрацьовують. І це, власне, турбує найбільше.

— Одне слово, ліс рубають — тріски летять...

— Особливо цим зловживають сільські і селищні ради, біля яких є лісові масиви. Доходить до того, що в деяких випадках навіть правоохоронні органи виявляються безсилими. Скажімо, така ситуація склалася поблизу села Прокурави, що в Косівському районі. Не підкоряються горяни ані прокуратурі, ані районній раді. Навперейми міліції виходять жінки з дітьми. Мовляв, цей ліс належав нашим батькам і дідам — і ми маємо право робити з ним, що хочемо.

— Та як нам відомо, місцеві органи влади можуть розпоряджатися частиною лісових масивів на власний розсуд. І це не суперечить закону.

— Таким правом наділено лише обласні ради. А вже вони делегують ці права районним радам. Для сільських і селищних рад лісокористування обмежене територією того чи іншого населеного пункту. А в тій же Прокураві з потурання сільради люди з пилами і сокирами заглиблюються у лісові масиви і нищать лісові насадження.

На охоронця — з сокирою

— Самовільні рубки, які різко почастішали в області, спричинені соціальною незахищеністю населення?

— Певною мірою так. Бо коли батько не має де заробити навіть на хліб дітям, то він готовий на все.

Але в карпатському лісі почастішав стук сокири особливо після рішення обласної ради 1990 року передати частину державного лісового фонду місцевим радам. Отут і почалося. Сільські і селищні ради, до яких прилягають ліси, почали самовільно брати їх під свою руку. Чи точніше — сокиру. Хоча, повторюю, це прерогатива лише обласної ради. З державного лісового фонду вилучено майже шість тисяч гектарів лісів, де в основному і почалися всі ті біди, про які ми говоримо.

А безкарність породжує нові протизаконні дії. Трапляється, що проти працівників лісової охорони крадії застосовують грубу фізичну силу, погрожують зброєю або розправою з їхніми сім'ями. Так сталося, зокрема, і на території Кутського держлісгоспу. Отож лісоохоронці змушені були застосувати табельну вогнепальну зброю, щоби врятувати власне життя.

Протягом останніх двох років у 13 випадках змушені були звертатися до правоохоронних органів, щоби взяти під правовий захист працівників державної лісової охорони. Так, у Верховинському районі трьох крадіїв, які вчинили злісний опір охоронцям, засуджено до двох років позбавлення волі і сплати штрафів. Правда, засуджені поки що не відбувають покарання, бо мають на утриманні малих дітей.

— Можна зменшити потяг поліпшити власне матеріальне становище за державний кошт і з допомогою штрафів. Чи вони такі невеликі, що не зупиняють зловмисників?

— Навпаки, штрафи за самовільну рубку — доволі відчутні. Зокрема, за зрубане дерево діаметром близько сорока сантиметрів біля пня треба заплатити 600—700 гривень. Але наші позови суд задовольняє у ліпшому разі частково. Скажімо, подаємо позов на 5—6 тисяч гривень, а суд виносить ухвалу на суму в десять разів меншу. Та й ті гроші нерідко в державну казну не потрапляють. Бо як стягнути гроші з безробітного? Хіба що пустити його майно з молотка.

— Є ще ліси, що належать військовому відомству. Раніше туди нога цивільної людини взагалі не ступала — усе перебувало за сімома замками чи точніше — за колючим дротом. А як тепер?

— Колишніх надсекретних військових об'єктів, зокрема ракетної частини біля Надвірної, уже давно немає, а ми й досі отримуємо пояснення підприємств Міноборони з приводу «стратегічних інтересів». Отож через «стратегію» безгосподарності військових — а їм належить сьогодні на території області 15 тисяч гектарів лісу — зелене диво просто деградує. На окремих ділянках уже неможливо знайти жодного цінного дерева.

Деревина — не щебінь. Довго лежати в лісі не може

— У карпатських лісах протягом останнього століття ніколи не змовкав стук сокири. За австрійських і польських часів деревина потягами йшла в Європу, після другої світової — на шахти Донбасу... Тепер її також продають у Польщу, Чехію, Угорщину, щоби заробити якусь копійку. Чи маємо підстави для тривоги з приводу надто інтенсивного вирубування карпатського лісу, що негативно позначиться на екологічній ситуації в регіоні? Як то було раніше.

— Нині прагнемо рубати в межах розрахункової лісосіки, яка останніми роками до того ж використовується лише на 60 відсотків. Адже заготовлений ліс треба ще й продати. І за такою ціною, щоб не мати збитків. А коли реалізована деревина не дає прибутку, то ліпше її не чіпати. Нехай чекає на пні ліпшого часу. Деревина — не цукор і навіть — не щебінь. Її довго тримати в лісі неможливо. Бо через два—три місяці її якість істотно погіршується, а через півроку вона стає звичайнісінькими дровами. І не більше.

Отож спільно з облдержадміністрацією впорядковуємо лісокористування. Так, останніми роками, особливо після стихійного лиха 1989—1990 років, ліс заготовляли багато підприємств і організацій — їх кількість сягнула півтисячі. Звичайно, це ускладнювало контроль за дотриманням лісівничих вимог. Щоби того уникнути, торік кількість лісозаготівельників зменшено до 150, а надалі їх треба скоротити до мінімуму. Щоби цю роботу виконували тільки спеціалізовані підприємства. Розпорядженням облдержадміністрації затверджено положення про порядок проведення в області лісозаготівельних робіт, розробили умови тендеру.

Наші лісгоспи, як і у Чернівецькій та Закарпатській областях — доволі молоді, їм лише три роки. Отож ще не мають належної бази і перебувають у гіршому становищі, ніж в інших регіонах. І, звісно, не можуть власними силами істотно поліпшити свої фінансові справи.

— Державна програма соціально-економічного розвитку Карпатського регіону практично зависла в повітрі. Безробітні жителі гір нищечком рубають дерева і мотивують це своїм правом на вітцівські землі, а тим часом фахівці знову й знову констатують: Карпати —рекреаційна скарбниця, що може дати людям і роботу, і достаток. Чи бачите ви ту ниточку, за яку можна витягнути проблеми регіону? Зокрема й ті, про які ми сьогодні згадували.

— Цими ниточками є передусім лісові шляхи, що з'єднають область з п'ятьма сусідніми державами. Державна програма передбачає такий розвиток транспортної мережі у лісовому фонді Карпат, що сприятиме господарюванню і лісозаготівлям на екологоекономічній основі, розвиткові загальної інфраструктури та рекреаційно-туристичного комплексу.

— Залишилося знайти інвестора?

— І то, очевидно, найскладніше. Та коли з'являться тут європейські транспортні магістралі з потрібною інфраструктурою, то карпатський ліс, який захистимо сьогодні від бездумної, безсистемної експлуатації, справді стане на вагу золота.

Івано-Франківська область.

Інна ГОРПИНЧЕНКО, журналіст

Цигарки небезпечні і для здоров'я, і для бюджету

75 мільярдів цигарок було реалізовано минулого року в нашій державі. З них — 54,5 мільярда виготовила вітчизняна тютюнова промисловість. Ще 20 мільярдів потрапили до України контрабандним шляхом. Підраховано: внаслідок нелегального ввезення в країну тютюнового товару сума збитків становила торік 318 мільйонів гривень.

Різнокаліберними партіями прямує до наших теренів контрабандний тютюн через «прозорий» кордон з самопроголошеною Придністровсько-Молдавською Республікою. «Прозорий», свідчать прикордонники, які дислокуються в Котовську, тому що фізично неможливо перекрити таку ділянку. До речі, саме котовські прикордонники вже нинішнього року затримали на об'їзних шляхах «нелегальних» цигарок на 900 тисяч гривень.

Практично щодоби з Європи в Молдову та Придністров'я прямує в середньому 10—15 потужних «каміонів», що везуть «тютюновий продукт» за підробленими документами. Частина товару осідає у нас, частина —прямує транзитом далі. Середніми та дрібними партіями цигарки намагаються ввезти різного роду «бізнесмени» — і наші, і молдовські громадяни.

Що ж заважає більш надійно захищати економічні рубежі держави? Передусім — недостатня щільність охорони зазначеної ділянки, низький рівень матеріально-технічного забезпечення військ і наявність великої кількості об'їзних шляхів. Саме ці обставини роблять україно-молдовський напрямок досить «продуктивним» для контрабандистів. Другий чинник, не менш важливий, незавершеність договірно-правового оформлення україно-молдовської ділянки кордону.

Здається, ще довго доведеться палити «контрабанду», випускаючи разом з тютюновим димом на вітер державні кошти.

Михайло ТКАЧ, письменник

ЛЕОНІД стояв на порозі батьківської хати. Почув, що до воріт підкотив автомобіль, і вийшов зустрічати гостей. Ще вчора, пізно ввечері, коли після зустрічі на буковинському березі Дністра й урочистого застілля вже в рідному селі ступив на рідне подвір'я, зауважив, що все тут наче й батьківське і його рідне. Але двір виглядає дещо охайнішим у порівнянні з тим, яким запам'ятав мамине обійстя, вирушаючи звідси до американського космічного центру. І не дивно. Сільський голова не сумнівався, що відразу ж після польоту перший космонавт незалежної України в складі міжнародного екіпажу на кораблі «Коламбія» неодмінно відвідає матір, а отже, в село наїде чимало журналістів. Та й начальства різних рівнів буде достатньо, а тому не завадить асфальтовий хідник від воріт до ганку простелити. І дещо впорядкувати подвір'я, бо ж Ніна Андріївна, мати космонавта, вже в поважному віці і саменькій їй, колишній сільській вчительці молодших класів, не впоратися. Зрештою, сільській владі варто не забувати і про свій імідж. Адже після космічного польоту Леоніда Каденюка в складі міжнародного екіпажу світ ще раз дізнався, що є така країна, як незалежна Україна, а десь там, на буковинському горизонті, і стартове обійстя космонавта в селі Клішківці.

Бувало, й через вікно залазив у клас

— Заходьте до хати, мати вже наварила вареників з капустою, — припрошував Леонід і несподівано для мене зауважив: — Між іншим, ми з вами давно знайомі, вашу пісню «Ясени» знаю, відколи почув уперше. Я її в космос брав, весь міжнародний екіпаж слухав...

За столом принагідно хтось запитав про космічне меню. Звичайно, вареників там не було, але кожен з астронавтів замовляв у політ із запропонованого асортименту все, що йому найбільше смакувало.

— Хоч я, як льотчик-випробувач, у математичних розрахунках ніколи не припускався помилок, тут зробив промашку. Наче ж істинний українець, а хліба недостатньо замовив. В останні два дні довелося перейти на печиво, — з усмішкою на вустах признався селянський син.

Зайшов брат Сергій — такого ж середнього зросту, як Леонід, але зовсім інші риси обличчя, русявий, з ознаками кучерявості, чуб, світлі очі. Вони в матері двійнята, та хто не знає, з першого погляду не втямкує, що хлопці народжені одного дня. Побачитися з братом Сергій приїхав з Москви, де вже впродовж багатьох років, здається, чи не після служби в армії, працює інженером на якомусь неординарному заводі. Приємно вразило, що, позбавлений обставинами українського середовища, він не забув рідної мови. Невдовзі я зрозумів: отой ще один чоловік, що поведінкою схожий на господаря, — брат Володя. Так само інженер, працював свого часу на авіабудівному заводі в Харкові, але треба було комусь бути ближче до матері, то він переїхав до Чернівців. Як-не-як, з обласного центру до рідних Клішківців лише якихось 30 кілометрів, хоч щодня можна навідуватися.

Володимир, Леонід, Сергій... Шатен, брюнет, русявочубий... З вигляду різні, але однаково цілеспрямовані, з однаково теплими поглядами. Покійний батько виховував синів вольовими, фізично сильними і спраглими в досягненні намисленого. Війна помітно підточила здоров'я Костянтина Каденюка, повернувся в село інвалідом, і хоч рано пішов із життя, але в рідних Клішківцях добре пам'ятають колишнього вчителя фізкультури, чуйну, вимогливу і справедливу людину. Отож, до тієї школи, з вигляду непримітної, де працювали вчителями батько й мати, де навчався з братами, щонайперше прийшов уклонитися космонавт.

Сидів за своєю партою, слухав, що говорили про нього його вчителі. Але якоїсь миті вловив маленьку паузу в черговій похвальній промові і зауважив, що він був такий, як усі: бувало, що й через вікно залазив до класу.

І ось, наче учень перед високою державною комісією, він стоїть у досить холодній залі сільського клубу перед односельцями, наче на іспиті, відповідає на запитання. Відповідає коротко, чітко і зрозуміло. А відтак покірно і терпляче слухає виступи аматорів — співаків, декламаторів... Байдуже, що одягнений легенько, невідповідно до умов (не врахував особливості перехідного періоду), але мусить терпіти і таке випробування в умовах незалежності, вважай — екстремальна ситуація. Добре, що хоч людей повно, надихали і дещо покращили режим. Щоправда, після двох днів перебування на буковинській землі признається, що такі земні перевантаження непрості у порівнянні з космічними.

Порядність – як гроші: коли вже нема, то нема

Нині перший етап отих земних випробувань уже позаду, і, як мовиться у Святому Письмі, час збирати каміння. Але можна, треба добре поміркувати над тим, що відбувалося. Звичайно, що держава і громадськість належно поцінували космонавта, заслужено пошанували. Правда, минуло понад півроку, а відрядження в космос, як це заведено в усіх космічних державах, фінансово не компенсоване. Але Леонід про це нікому й ніде, одному мені, як землякові, признався. І то з поправкою на те, що Президент, мабуть, цього не знає. Я наважуюсь прилюдно сказати про це лише тому, що деякі засоби масової інформації виявили неабияку активність у послуговуванні на негатив, при цьому спекулюючи соціальним становищем у державі. Мовляв, чи варто було йти на такі витрати? Космонавту вручили ключі від квартири в Києві, йому і те, йому і се. А насправді жоден часопис не абстрагується від демагогічного словоплетива і не наблизиться до істини. А вона в тому, що, крім нескомпенсованого відрядження, немає ні того, ні сього. Жодна з його післяпольотних посад: в армії — начальник управління авіації військ протиповітряної оборони; в Інституті космічних досліджень Національної академії наук та в Інституті досліджень навколишнього середовища і корисних копалин — науковий співробітник, — не оплачується. Його з дружиною Вірою можна було зустріти на оптовому ринку — там ціни дещо нижчі. Його впізнавали, підходили по автографи і не могли очам повірити: невже і перший

Із космосу присівши на порозі

космонавт незалежної України ходить на оптовий?..

Принагідно, вже з погляду певної відстані, варто нагадати деякі аспекти висвітлення важливої історичної події певними так званими мас-медіа в сенсі тотального скепсису, а особливо - образливих випадів на адресу космонавта Каденюка і намагань поставити під сумнів наукове значення проведеного ним космічного експерименту.

Переді мною часопис «Всеукраинские ведомости» за 20 листопада 1997 року. На першій сторінці, під грифом «ВВ» — цена 15 копеек» крупно набрано: «В космос на халяву!» А ліворуч від заголовку, що впадає в око, підкреслено рамкою: «Юрий Крикун: В космос полетел наемник с украинской фамилией». На 10-й сторінці набрано жирно і так само підкреслено нібито вигаданий у Зоряному анекдот. Насправді ж — парафраза, яка явно належить журналістові Крикуну, оскільки мовиться про полковника:

— Слышь, братан! Хохлы в космос полетели!

— Что, все?

— Да нет — пока один. И тот — российский полковник.

Не відстала в чорній увазі до Л. Каденюка і відома антиукраїнськими екзерсисами газета «Киевские ведомости», вправляючись в образливій дотепності в рубриці «Клуб Голохвастова». Невже часопис не знайшов більш гідного місця і авторів для об'єктивного висвітлення такої неординарної людини, як космонавт?

Більше дивує не низький рівень професійності —зрештою, вона приходить з досвідом. З огляду на принизливі і образливі висловлювання, про які йшлося вище і які навіть не з ряду тих, що їх можна записати на рахунок українського менталітету рівня «нехай у сусіда теля здохне», маємо підстави говорити про елементарну порядність. А вона, якщо перефразувати мудрого Шолом-Алейхема, як гроші: якщо є, то є, а коли вже нема, то нема.

Стосовно непорядності, а може, й підлості, не зайве навести ще один досить промовистий приклад, хоч Каденюк просив не акцентувати на ньому. Йдеться про те, що, будучи поінформованим про конкурсний відбір кандидатів на участь у спільній з американцями програмі, Юрій Крикун не повідомив про це свого товариша. Лише коли пройшов комісію (до речі, вона некваліфікована, на його погляд) і дізнався, що відібраний як кандидат разом із В'ячеславом Мейтарчаном, зателефонував Леоніду в Зоряний і сказав, що тому немає сенсу їхати до Києва — тут усе вже вирішено.

Коментар, як мовиться, зайвий.

Я ніскілечки не прагну применшити Крикуна як підготовленого в Космічному центрі в Зоряному кандидата на політ у космос. Тим більше, що авторитетна комісія видала йому посвідчення космонавта-дослідника за № 150, і він при кожній нагоді наголошує на тому, що є першим (?!) українським космонавтом. Та, признатися, не дуже розумію, як людина, хоч і підготовлена, може називати себе космонавтом, не побувавши на космічній орбіті? Але мені приємно було б, якби мрія Юрія, «украинца, постоянно желающего стать космонавтом» — засвідчує підпис під однією його світлиною, — справдилась. Тим паче, що я добре знаю його батьків, та й його пам'ятаю ще хлопчиком. Але мені важко збагнути в ситуації, яка склалася, м'яко кажучи, необ'єктивність у судженнях. От, скажімо, як можна порівнювати свої можливості з можливостями професіонального льотчика-випробувача та ще й такого, що готувався як командир корабля «Буран», і заявити у згаданому інтерв'ю «ВВ» буквально таке: «У кожного з нас было вміння управлять кораблем...» Даруйте, але це вже справді зі сфери журналістської фантазії. А за народним визначенням — хвали мене, моя губонько!

Принагідно нагадаю: як сказав мені Каденюк, кораблі «Коламбія» і «Буран» майже ідентичні, і якби, не доведи Господи, виникла екстремальна ситуація, український астронавт міг би привести американського «близнюка» на посадочну смугу. Думаю, що така деталь не могла не враховуватися при доборі члена міжнародного екіпажу.

До речі, крім Національного космічного агентства, широкому загалу невідомо, що Каденюк, тоді ще полковник, — професіональний льотчик-випробувач, літав на 54 типах і модифікаціях літаків різного призначення. В основному це були винищувачі. Починав з МіГ-15, затим до послужного реєстру додав МіГ-25, 27, 29, 31, Су-27. А ще здобув знання з космічної біології, астрономії, з проблем фізики Сонця.

«Всеукраинским ведомостям» хоча б заради престижу свого видання належало б поцікавитися рівнем технічної і наукової підготовки першого космонавта незалежної України, перш ніж виносити крупно на першу сторінку: «В космос на халяву!» Це вже, даруйте, не тільки образа честі і гідності. Те, що Леонід Каденюк не звернувся до суду і не зажадав від часопису компенсації моральної шкоди, свідчить лише про його високу порядність.

Тепер настав найважчий період

Та все ж дивімося в майбутнє. Саме цим сьогодні Каденюк заклопотаний найбільше. Перший космонавт-українець Павло Попович, вітаючи в палаці культури «Україна» Леоніда на урочистостях з нагоди його успішного космічного польоту, сказав — наче у воду дивився: тепер настав найважчий період. Час практичного вирішення проблем української космонавтики.

Таких проблем у генерала Леоніда Каденюка сьогодні не бракує. Космонавтика має приносити матеріальну вигоду. Україна вже бере участь у багатьох міжнародних проектах.

Один з них має назву «Глобал стар». Передбачається вивести на орбіту 48 телекомунікаційних супутників. 36 з них будуть виведені трьома українськими космічними ракетами «Зеніт», по 12 кожною. Цей досконалий витвір української інженерної думки справедливо називають у світі досягненням XXI віку.

Заслуговує на увагу програма співробітництва з іншими країнами, зокрема з Бразилією і Китаєм. Технології, якими ці країни послугувалися, виявилися вразливими, і тепер надії на співпрацю з українськими вченими та інженерами.

Не дивно, що генерала космонавтики незалежної України особливо гріють надії на пілотовані польоти. Україна не має свого космодрому, та й узагалі злітати з такої густозаселеної території, як наша, практично неможливо. Позаяк містам і селам загрожують вагомі металеві уламки, які падають під час виходу ракети на орбіту. Але в недалекому майбутньому почне працювати міжнародна космічна станція. Сподіваємося, що там буде й український науковий модуль. Для цієї програми наші вчені запропонували понад 240 експериментів. Леонід Каденюк готується взяти участь в експерименті, розробленому Інститутом ім. Патона, що передбачає електрозварювання в умовах відкритого космосу. Для цього космонавт вивчає цю проблему, ретельно підтримує набуту форму. Скажімо, 3-4 рази на тиждень його можна побачити рано-вранці на одному із столичних стадіонів, де він долає 25 кіл, тобто 10 кілометрів. Жартуючи, Леонід каже, що лише в Києві набігав набагато більше, ніж відстань від рідних Клішківців до космічної орбіти і назад, до порога рідної хати, де на нього завжди чекає мама.

Богдан НОВОСЯДЛИЙ, журналіст

Борги можна... продати

Але для того вони мають отримати майновий статус

Академія економічних наук України заснувала ще одну престижну відзнаку — золоту медаль імені відомого вченого, міністра фінансів Української Народної Республіки Михайла Туган-Барановського. Її можна отримати за значний внесок у розвиток економічної науки і практики й активну громадсько-політичну діяльність на благо Української держави.

Серед п'яти перших володарів цієї нагороди значиться і прізвище дійсного члена Академії економічних наук, президента тернопільського акціонерного товариства «Ватра» Романа Яремчука. Зустрівшись з відомим підприємцем, ми, певна річ, не могли обійти увагою ту ситуацію, в якій сьогодні опинився вітчизняний виробник. Як і не згадати видатного економіста, чиїм іменем названа медаль.

Мабуть, не кожному відомо, що Михайло Туган-Барановський за походженням українець (з кримськотатарським корінням), а не росіянин, як раніше про нього писали. Свого часу він рішуче ламав викривлені догми ринкової ідеології й аргументовано доводив, що саме матеріальне виробництво може й повинно диктувати свої умови ринкові, а не навпаки. Цю точку зору поділяє й Роман Яремчук. І, розвиваючи її, наголошує на тому, що нині на ринку є, приміром, автомобілі із суперсучасною технікою безпеки, витонченим дизайном, вражають і інші параметри, які пересічному покупцеві й не снилися. Така ситуація і з аудіо- чи телеапаратурою. Тобто, практично усі фірми, що міцно стоять на ногах протягом десятків років, для того, щоб утриматися на плаву й отримати нормальні прибутки, самі активно використовують новинки науково-технічного прогресу і впевнено прориваються межу незвичного. На жаль, у нашій державі цю, здавалося б, прописну істину ще й досі не збагнуло багато чиновників від економіки.

«І все-таки найбільшою драмою нашої економічної реальності є платіжна криза», — так вважає керівник «Ватри». Сума боргів перевищила величину внутрішнього валового продукту. Ми стали суспільством боржників. Борги обплутали економіку, паралізували життя країни.

А навіть у такій ситуації нерідко чуємо голоси про те, що треба запустити друкарський верстат і таким чином пом'якшити платіжну кризу. Начебто й заманлива пропозиція, але безперспективна.

— Не треба спокушатися й іншим, — каже Роман Юліанович. — Хтось сказав, що саме монетарна політика американського теоретика Фрідмана є найефективнішими ліками для української економіки. Безперечно, утримування в мінімальних розмірах грошової маси для Америки кінця 70-х років було цілком прийнятним варіантом. Але сліпо це копіювати нам, принаймні, наївно. Хоча б тому, що наш народногосподарський комплекс обслуговують лише 12 відсотків грошей від потреби. Тоді як у Японії цей показник сягає 115 відсотків, а в Англії — 90. Отже, до тих пір, доки не налагодимо чітку систему обміну «товар—гроші—товар», не матимемо ні заробітної плати, ні інших соціальних благ.

Та чи справді для розв'язання проблеми платежів обов'язково треба запускати в дію грошовий верстат? А якщо ні, то де все-таки коріння платіжної кризи? У нинішніх умовах виробник, який випустив якісну продукцію і відвантажив її споживачеві, не має ніяких гарантій на своєчасне отримання грошей через невизначений правовий статус боргів, які не вважаються майном. Їх, борги, не можна продати, заклasти, переуступити чи розпорядитися ними іншим чином. Тобто, маємо повний параліч ринкових механізмів створення грошей. Власне, через це з обороту виведена величезна грошова маса. І саме це породило не бачений раніше дефіцит грошей, який переріс у грошовий голодомор, що повністю паралізував підприємства.

Через те, що борги не мають майнового статусу, підприємства позбуваються ліквідів, штучно роблять себе неплатоспроможними, а то й повними банкрутами. Навіть сильні підприємства, які випускають конкурентоспроможну продукцію, не застраховані від краху. Веду до того, що платіжну кризу створили не погані підприємства, а недосконалі умови господарювання в державі. Тому доти, доки не будуть запроваджені сприятливі умови для безперешкодного плину господарських процесів, для вільного перетворення грошових вимог і зобов'язань у гроші, доки не буде зжито лихварство і знято податковий зашморг із шиї підприємств — доти всі зусилля, спрямовані на стабілізацію в економіці, будуть марними. А ефективним каталізатором у розв'язанні цієї проблеми може стати, зокрема, надання майнового статусу боргам і їх продаж.

Але це не єдина умова поліпшення ситуації. Платіжна криза — хвороба оборотних коштів підприємств. Їх можна поповнити банківськими кредитами, однак, знову ж таки, не за нинішніх кабальних ставок.

Зрештою, поки відсутні радикальні зміни на краще, підприємства і в умовах жорсткого монетаризму можуть якось давати собі раду, але при цьому держава мала б звести до розумних меж податки і захистити внутрішній ринок. Щоб цей мізер грошей, який маємо в обороті сьогодні, не обслуговував пів-Європи, а ефективно працював на українську економіку.

Тернопіль.

«Єдиний мій внучку. Пишу тобі знову, бо відповіді так і не дождався. І залишається мені старому лише на твою увагу та ласку сподіватися. Бо, мабуть, тільки ти тепер, внучку, зможеш моїй біді зарадити.

Як вже писав тобі раніше, біди мешканців всього нашого селища почалися після закриття шахти. Може, і скажеш грець із нею, але що таке шахта для округи? Годувальниця. Єдина і незамінна. Нехай наче й плохенька останнім часом, але майже тисяча душ і роботу, і поміч всяку од неї таки мала. Та й ми, гірники-пенсіонери, теж на неї мало не молилися. Бо хто нам на старість бодай копійчану пенсію платитиме?..

Все! Хана, як той казав. Нема шахти вже чотири роки. Одні руїни лишилися, бо ніби орда тут пройшла. Усе к бісу розламали: і адмінбудинок, і баню, і їдальню, і магазин. Тільки руїни похмуро стовбичать, як після війни. А що? Ти не повіриш, але люди із сусідніх селищ, які їздять автобусом через нашу територію, поміж себе це місце так і звуть — Чечня. Сам чув. «О, — кажуть, — через Чечню їдемо!..»

Воно, конєшно, може, й схоже. Та зізнаюся по великому секрету, внучку, що до руїн всі потроху руки докладали. Бо як було діло? Шахту закрили, але наземні приміщення ще стояли, як грім! Добротні, скажу, ще будови — зразу по війні зведені. Ага... Так ось, думаємо, помалу приміщення почнуть демонтувати. А яке, може, використають по-господарському. Не пропадати ж добру.

Еге! Казала Настя, як удасться! Таке почалося. Тут же все, як на долоні. Чуємо щоночі: на шахтне подвір'я вантажні автомобілі гир та гир. І так за ніч кілька ходок роблять. Вивозить, значить, нишком начальство все, що ще ціну має.

Ну, а наш люд сам знаєш який. Тільки дай. Якщо таке діло, то почали й собі все розтягати наліво і направо. Навіть серед білого дня. Якщо не віриш, приїдь та подивися: майже біля кожного двору купи цегли складено.

Та осоружні руїни це, внучку, ще півбіди. Бо як закрили шахту, то нібито й усе селище з нею закрилося. Ніби й не на острові, а ніякого зв'язку зі світом. Жодного тобі телефону, бо всю лінію, наче корова язиком злизала. Чи тобі «швидку» викликати, чи ще щось — і не питай, бо нема звідки.

Оце, щоб не збрехати, здається, восени трапилася пожежа. Біг бідолаха викликати пожежників за кілька кілометрів аж до сусіднього селища. Куди там! Згоріло, поки бігав, усе до дідька: сіно, сарай.

А ще більше лихо з пенсіями. Востаннє носили ще за грудень минулого року. Та й це ще нічого. Ми попереду. Бо гірникам на найближчій шахті, он, кажуть, вже рік, не платять. Ну, там по десятці колись тикнуть і все.

Вже дорогу до магазину почали забувати. А чого туди ноги бити? За вітрішками? Тому й товари звідти всі вивезли. Один хліб привозять — і весь торг. А продавщиці за це вже треба молоко за шкідливість давати. Вона, сердешна, аж сльозами давиться, як починаємо їй ще здалеку кланятися. Мовляв, запиши в борг — колись віддам. І якби ж одне просило, а то геть усі без грошей.

У зв'язку з цим скажу тобі, внучку, ось таке. Куди не підеш, мабуть, і сам чув, гомонять про нинішню молодь, що не хоче в шахті працювати. Кіоски поодчиняли в місті і торгують, сякі-такі трутні. Воно й правда — молодих лобурів тепер у шахту ломакою не загониш. Однак хто ж туди піде за таких умов?

Ти грамотний, то міркуй сам. Я особисто майже 40 років під землею працював: і закидало мене, і горів... і що? А те, що скрутив би дулю, так рука саме ручкою зайнята (а ліва, сам знаєш, не слухається мене). Адже пенсію мені нарахували аж 66 гривень. Стільки, а, може, більше має той, хто все життя штани в конторі протирав!.. Ну не гади, скажи?..

Мабуть, набрид я вже тобі, внучку, своїми скаргами. Тому насмілюся перейти до діла... А точніше, попохати — забери мене звідси. Пропаду я тут. Бо немає більше сил терпіти і невідомо, з якого боку чекати підмоги. Хотів було якось самотужки до тебе їхати, та не наважився. Але коли напишеш, що не проти, приїду і тягарем для тебе не буду.

На цьому бувай здоровий. І напиши, а ще краще приїжджай, бо пошту в селищі, балакають люди, закривають. Отож твій лист може безнадійно заблукати.»

У листі на кшталт «до міста онуку», повірте, вигадано дуже мало, і під ним підписалися б багато людей похилого віку, які, покинуті напризволяще, доживають віку в шахтарських селищах. Одне з них — селище шахти № 25 міста Свердловська.

Власне, від шахти залишилася тільки назва та руїни. А з 800 мешканців половина — пенсіонери. Саме ветерани війни та праці, інваліди, солдатські та вдови загиблих гірників (всього 17 підписів) написали до редакції про свої поневіряння.

Всі надії тут пов'язують тільки з найближчою працюючою шахтою «Харківська».

І небезпідставно. Адже, як запевняла секретар Шахтарської селищної ради Надія Король, після того, як директором «Харківської» став Володимир Лазуренко, проблеми селища стали поступово розв'язуватися. Приміром, вже відновлено роботу телефонів на пошті, у школі та медпункті. Завдяки шахті вдалося налагодити водопостачання — проблема донедавна доволі гостра. Поліпшилося й відвантаження побутового палива.

Невигадане

Павло КУЩ, «Голос України»

НА РУЇНАХ КОЛО ШАХТИ

— Робимо все можливе, — розповідає Володимир Лазуренко. — Інша справа, що це одним махом не вирішується. Нині кількість тих, хто має отримувати на шахті вугілля, — понад 2 тисячі чоловік. Хіба реально за один раз віддати все, заборговане роками? Звісно, ні. Але із завданням — не дати людям взимку замерзнути, — вважаю, упоралися. Бо хоча б по машині палива всім дали. І в першу чергу інвалідам і ветеранам війни та праці.

А в цілому на шахті не в захваті від такої практики, коли працююча стає правонаступницею закритої. Заборгованість у зарплаті, регресивних виплатах, пенсіях, відвантаженні палива плюс об'єкти соціальної сфери стають неабияким тягарем. Тим паче, тій-таки «Харківській» і своїх власних боргів вистачає по зав'язку: майже рік не отримують тут зарплату гірники. І в той самий час шахта поки що залишається гарантом підтримання життєздатності шахтарських навколишніх селищ.

А де ж підтримка держави? Адже після початку «реструктуризації» вугільної промисловості у більшості випадків все звелося тільки до фізичного закриття шахт. Не більше. Тому лист «до міста онуку» хочеться закінчити невеличкою приpискою.

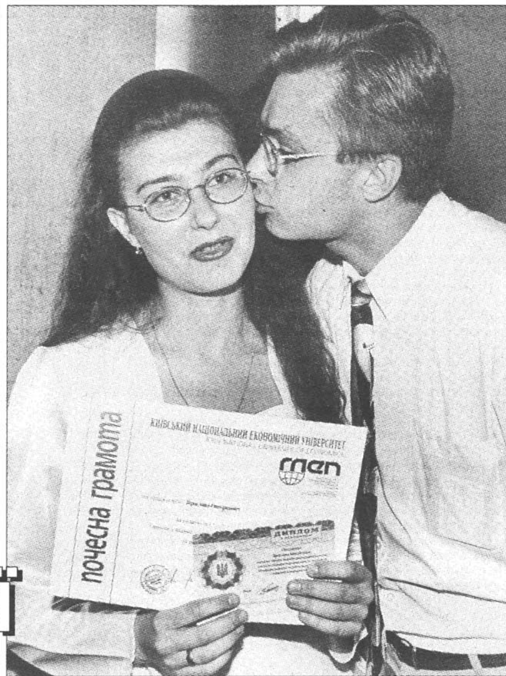
«Бач, мало не забув, внучку, про ще одне прохання. Ти там ближче до керівників. Ану, при нагоді придивись до них уважніше. Чи нормальні вони у плані здорового глузду, м'яко кажучи? Чи всі надвечір, вибачай, у них додому сходяться? Поцікався, любий.

До чого веду? А недавно, писала газета, у Донецьк запросили колег з Ростова, аби похвалитися досвідом закриття шахт. Чуєш?! Не знаю, куди тих гостей водили і що їм показували. Але знаю точно, куди їх не возили — у шахтарські селища. Бо від побаченого й почутого у прибулих дуже широко відкрилися б очі. І тему досвіду закриття шахт у Донбасі закрили б назавжди...»

Луганська область.

Людмила МЕНЖУЛІНА, Олександр КЛИМЕНКО (фото), «Голос України»

Вітчизняної економічної еліти додалося

Ну хто в 1989 році міг припустити, що Україна зовсім скоро вийде на міжнародну арену рівною серед країн, і закипить тут справжнє дипломатичне і зовнішньополітичне життя?

Мріяти мріяли багато хто... А от професор Анатолій Павленко, ректор економічного університету, взяв і відкрив тоді ще спеціальність «Міжнародні економічні відносини». З групою викладачів-ентузіастів провели перший набір студентів-міжнародників. Тому що не лише щиро вірили вчені люди у високе призначення своєї батьківщини й економічний розквіт, а й усіляко допомагали здійсненню цього.

Сьогодні студентів найпрестижнішого й популярного університетського факультету — міжнародної економіки і права знають у Ньюкаслі й Единбурзі, Парижі і Ліоні — скрізь, де ті мають можливість вдосконалювати знання у вузах-партнерах. А випускників — провідних фахівців українських держзакладів, вітчизняних і міжнародних корпорацій, керівників фінансових і підприємницьких структур можна зустріти в будь-якому куточку світу. Цінують їх, і досить високо, за знання, працелюбність, невичерпну природну кмітливість.

«Пам'ятайте наш девіз: розвиток, динаміка, конкурентоспроможність!» — наставляв нинішніх випускників декан факультету доктор економічних наук Дмитро Лук'яненко. І, будьте певні, вони якраз не забудуть! Здорового гонору тутешнім юнакам і дівчатам не позичати.

Отже, якщо у верхах всерйоз замисляться про свіжий струмінь і нові сили, підказуємо адресу. Дуже надійну.

Три кити «трикутника»

Одним з результатів візиту Президента США Білла Клінтона до КНР стало утворення своєрідного «трикутника» Америка—Японія—Китай. Народження такого альянсу, насамперед, необхідно для підтримання безпеки в неспокійній Азії, повідомляє ІТАР-ТАКС.

Згадану «геометричну фігуру» можна приміряти до багатьох як політичних, так і економічних проблем регіону. По-перше, слід виступити «єдиним фронтом» проти Індії та Пакистану, аби ті припинили ядерні випробування. По-друге, на плечі «трикутника» може лягти і почесна місія мирити Північну та Південну Кореї. Принаймні, посадити їх за стіл переговорів потрібно.

По-третє, залишається розв'язати проблеми економічної безпеки в Азії. Японія — одна з провідних держав регіону — надзвичайно постраждала від фінансової кризи. На підтримку друга з «великої сімки» США вже не пожаліли ста мільярдів доларів. І, схоже, світло в кінці тунелю проглядається: днями в Токіо оголошено програму реформ банківської системи країни.

У цій кризовій ситуації роль Китаю дуже важлива. Доки Пекін виявлятиме супротив девальвації юаня, доти криза в цій частині світу не поглиблюватиметься.

Хоча й КНР чимало втратила від останніх пертурбацій на фінансовому ринку, проте певна її закритість для іноземних компаній зумовила те, що нині економіка країни в ліпшому стані, ніж економіки сусідніх держав.

Варто згадати, що донедавна про утворення будь-яких «фігур» за участі Японії та Китаю водночас годі було й мріяти. Відносини двох держав стали ще стриманішими після підписання США та Японією угоди про співробітництво в оборонній галузі. У цій співпраці мав брати участь і Тайвань, який у Пекіні вважають частиною китайської держави. Як наслідок — Біллу Клінтону під час візиту до КНР довелося не раз пояснювати, що співробітництво Вашингтона і Токіо не спрямоване проти третіх країн і США підтримують ідею «одного Китаю» з об'єднанням усіх його островів та провінцій, зокрема й Тайваню.

Нині, здавалося б, напруженість знято. «Трикутник» вітають усі. Хоч, як завжди, без незадоволених не обійшлося: у Гонконгу противники американо-японського оборонного співробітництва провели демонстрацію протесту, під час якої спалили прапор США та портрет Білла Клінтона.

Надія БЕДРИЧУК.

Яна СТАДІЛЬНА, «Голос України»

Китайські раби на Єлисейських Полях

Ми вже торкалися на сторінках «ГУ» теми рабства, що розквітло в наші дні. В одній із публікацій йшлося про те, що в переважній більшості цей бізнес квітне в країнах з нестійкою економікою або, як це красиво називають, «перехідного періоду». До речі, багато з них, зокрема азіатські, давно вже зависли в такому стані... Однак і в благополучній Європі не все так чудово і гідно наслідування, як нам бачиться зі своєї «перехідної» дзвіниці. Наприклад, глава МЗС Франції відкрито визнав існування в країні рабської праці й «тіньової економіки».

Отож, згідно з заявою міністра внутрішніх справ країни Жана-П'єра Шевенмана, в сучасній Франції є і справжня рабська праця, і потворна «тіньова економіка», і розгалужена мережа постачальників для неї робочої сили. Він був змушений оголосити ці факти у зв'язку з петиціями низки громадських організацій країни, які вимагали надання виду на проживання 700 китайським громадянам, частина яких веде зараз багатоденну голодовку біля одного з паризьких соборів.

У своїй заяві міністр відмовився легалізувати перебування в країні китайських іммігрантів, мотивувавши це тим, що в такому разі тарифи на переправників зростуть удвічі.

За словами Шевенмана, нині тисячі нелегальних китайських іммігрантів працюють удень і вночі у підпільних швейних та галантерейних майстернях. Вони одержують за свою працю лише їжу, щоб відшкодувати 150 тис. франків (25 тис. доларів), котрі кожен з них винен нелегальним посередникам за переправляння до Франції. До того ж рабська праця китайців триває по кілька років, весь цей час вони майже не виходять на вулицю і цілком залежать від свого роботодавця, як правило, китайця чи турка. За даними французького МВС, 1997 року до Франції таємно прибуло 2500 китайських громадян і більшість з них заступила на свою каторжну роботу в підпільних майстернях.

Хоча міністр і різко засудив дії «переправників-работоргівців», так само як і «нелюдську експлуатацію праці» китайських іммігрантів, з даних французького МВС не випливає, що поліція прагне покласти край цьому жахливому явищу. Судячи з подібних статистичних викладок, усі сили вона спрямовує на виявлення прибутків підпільних майстерень та боротьбу проти несплати податків...

Погодьтеся, навряд чи констатація факту і такі дії можуть дати практичний результат з викорінення цього явища. Однак обговорення теми рабства в пресі, можливо, допоможе тим, хто з відчаю чи з будь-якої іншої причини може потрапити в тенета работоргівців.

До речі, на цьому тижні саме у Франції у страсбурзькому Палаці Ради Європи почалися міжнародні слухання з проблеми торгівлі людьми з метою їх сексуальної експлуатації. Рабство дівчат, жінок та дітей, насильницьке їх перетворення за межами батьківщини на жриць кохання особливо актуальні для України. З нашої країни щороку сотні таких «пташок» потрапляють до вміло розставлених ділками тенет. Саме тому зробити доповідь з даної проблеми від України було запрошено Уповноважену Верховної Ради з прав людини Ніну Карпачову. Нагадаю, що саме вона — автор першого на пострадянському просторі закону про кримінальну відповідальність за торгівлю людьми, який недавно запроваджено в Україні. У слуханнях у Страсбурзі також беруть участь представники таких міжнародних організацій, як ООН, ОБСЄ, ЮНЕСКО, Міжнародна організація міграції, Європол, Інтерпол, Міжнародна амністія тощо.

Схоже, Європа на порозі XXI століття серйозно замислюється щодо цього ганебного явища, відомості про яке хотілося б залишити лише в підручниках з історії людства. Можливо, невдовзі рабству буде оголошено справжню війну.

У село, в Голландію!

Наталя ФІЛІПЧУК, «Голос України»

Прийшов. Побачив. Сфотографував

Якось мені пощастило побувати у Нідерландах. І знаєте, що найбільше вразило з усього побаченого у цій країні? Голландські села! Можливо, тому, що вони аж надто відрізняються не тільки від українських, а взагалі від європейських сіл. У боротьбі з Північним морем за сушу голландці набудували безліч каналів, намагаються відвести воду в середину країни і продовжити берег. І село, в якому я побувала, каналами посічено, немов під лінійку... Біля кожного будинку в гаражі — авто, до маленького причалу прив'язаний катер, на якому значно швидше, ніж на машині, можна дістатися, наприклад, Амстердама. А на дворі — садок, клумби, де поруч із тюльпанами «ростуть» скульптури гномиків, узутих в національне сабо.

І ще впадає в око численна кількість вітряків, поставлених не лише для краси. Такий вітряк може цілком забезпечувати енергією цілу ферму: і око радує, і довкілля не забруднює, і економія в господарстві.

А ще голландці пишаються, що їх називають країною тюльпанів та вітряків. Тому й роблять усе можливе, аби підтримати цей імідж.

На знімку: типові сільські пейзажі Нідерландів.

Сам дурень

Сьогодні в Центральному Будинку журналістів у Москві починається фінальний турнір 3-го чемпіонату Росії з картярської гри у підкидного дурня.

О 16:00 з 1/8 фіналу в боротьбу вступлять чемпіон світу ФІДЕ з шахів Анатолій Карпов, лідер ЛДПР Володимир Вольфович Жириновський, письменник Аркадій Арканов, телеведучий Леонід Якубович, голова комітету Держдуми з культури Сергій Говорухін, відомий футболіст гравець збірної СРСР 80-х років Вагіз Хадіятуллін.

Цікаво, хто ж буде найкращим у цій суперінтелектуальній грі?

Громадяни відпочивальники, будьте пильні

Звісно, не всім нашим співгромадянам доступний відпочинок на морі, а тим паче на Середземному. Однак тих, хто... іспанська поліція попереджає: туристи і відпочивальники, будьте пильні!

Традиційно липень і серпень в Іспанії вважають піком туристичного сезону. Водночас починається й пора відпусток, коли мало не вся Іспанія залишає міські житла й вирушає на ті самі середземноморські пляжі та гірські курорти. Буквально з понеділка очікують, що до місць відпочинку попрямують понад 5 мільйонів осіб. Воістину «золотий» час починається і для величезної армії різноманітних аферистів, картярських шулерів, кишенькових злодіїв, домушників. Словом, представників злодійських професій, що діють як у зонах найбільшого скупчення туристів, так і в міських кварталах, де велика кількість квартир залишилася без догляду.

Іноземні туристи мусять мати на увазі, що перше «знайомство» з любителями поживитися за чужий рахунок на них очікує вже в аеропорту. У столичному Барахасі, наприклад, щодня реєструють від 30 до 50 крадіжок. До того ж злочинці використовують десяток різних «професійних» прийомів, аби відволікти увагу прибульця і позбавити його валізи чи гаманця.

Часто постраждалими стають ті туристи, що в аеропорту орендують машини. Будьте обережні, якщо на світлофорі у вас «несподівано» спустило колесо і тут-таки біля вашого авто пригальмовує водій, котрий люб'язно пропонує допомогу. Як правило, під час порання з колесом з вашої машини зникає все: багаж, документи, гроші та кредитні картки.

Бажано також знати, що з найбільшим розмахом грабіжники «працюють» на таких пляжах, як Коста-дель-Соль (південне узбережжя Середземного моря), Коста-Бланка (південно-східне узбережжя), Коста-Брава (північно-східне узбережжя). Їх улюблені міста — Малага, Марбелья, Аліканте, Торрев'єха, Бенідорм, Таррагона та Барселона.

Богдан БЕРЕКЕТА, «Голос України»

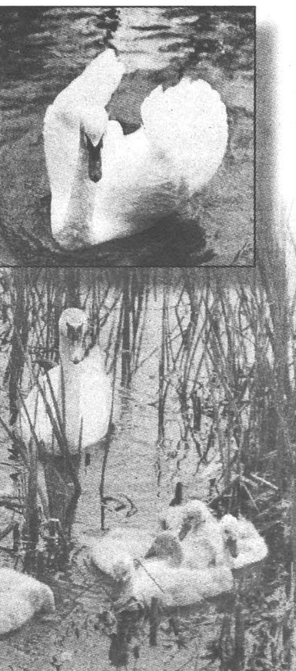
— Хочете побачити понад сто білих лебедів на одному озері? — ще торік заінтригував мене начальник Волинського обласного виробничого управління водних ресурсів і водного господарства Юрій Бахмачук. — Коли поїдемо, покажу вам три врятовані озера, — красу Волинського Полісся. А на чистій воді — видимо-невидимо білих лебедів...

На початку червня цього року у слухавці я почув голос Юрія Йосиповича:

— Їду на лебедині озера, запрошую... Правда, цих білих красенів тепер не видно, вони в навколишніх хащах сидять на гніздах. А можливо, вже й молоде потомство вчать плавати. Та все одно — цікаво...

Прилетіли лебеді — сіли на воді

Екологія

Гарні назви в озер, поетичні...

У тих, що з'єднані між собою каналами, — Оріхове, Оріховець, Засвяття. Знаходяться вони майже на самому кордоні з Республікою Білорусь. Далека дорога до них від Луцька — понад 200 кілометрів. Це поруч із старовинним селом Самари. А на Волині з давніх-давен кажуть: "Хто не бачив Самарів — той не бачив Полісся».

У райцентрі Ратне пересідаємо на мікроавтобус начальника місцевого управління осушувальних систем Петра Бабича.

— Дорога до озер польова, вибоїни — на кожному метрі. «Волгою» не доїдете, — каже Петро Миколайович. — Мікроавтобус старенький, але помаленьку доторохтить...

Неподалік містечка пролягає один із найстаріших меліоративних каналів України — Турський. Побудований він ще в минулому столітті. А таку назву дало йому озеро Турське, де і бере початок цей канал. Назви озер тут поетичні: Біле, Святе, Тучне... Але не про це мова. Довжина Турського каналу — понад 30 кілометрів. Біжить по ньому вода з Ратнівської землі в Дніпровсько-Бузький канал, а далі — у Дніпро, Чорне море. Колись Турський канал слугував для сплавляння лісу, а сьогодні його вода потрібна навколишнім меліорованим полям. Майже всі місцеві землі меліоровані. Такий ось парадокс — озер багато, а земля води просить.

— Меліорація на Поліссі потрібна, принесла вона багато користі, але бездумне її проведення й біди чимало накоїло, — розповідав дорогою Юрій Бахмачук. — Завжди в цьому краї озера були багаті на воду, водилася тут риба. На озері Оріховець, розповідають старожили, з давніх-давен гніздилися білі лебеді. Були роки, коли цих птахів збиралося тут до тисячі штук. Я сам одного разу нарахував двісті лебедів, а потім збився з рахунку...

Одне слово, у 80-х роках, після проведення «широкого фронту меліоративних» робіт, як тоді казали, почали міліти річки, пересихати озера. У літні місяці озерна вода відходила від берегів на кілька десятків метрів... Гинула риба, зовсім зникли раки, перестали гніздитися птахи. Не прилітали і лебеді.

— Я народився і виріс у цих краях, на березі озера Волянське, — почав розмову голова Ратнівської районної ради Микола Лукашик, який їхав з нами. — На Оріхове в сімдесятих роках разом з ровесниками я бігав ловити раків і милуватися лебедями. Коли озера стали пересихати, то люди плакали, молилися, щоб вода їх не покидала.

«Ми тут, біля озер, на здоров'я не скаржимося»

Проїжджаємо кілька шлюзів, озеро Тисоболь. Від нього канал веде в Оріхове. На чистій воді погойдуються дерев'яні човни.

Підходимо ближче. Юрій Йосипович торкає мене за плече, показує рукою у бік очерету...

— Лебеді, — шепоче, ніби боїться сполохати. —Двоє... А біля них — маленькі. Та пильніше дивіться, отакі сіренькі... Це вже на другий рік життя їх пір'я стає чисто білим. А ось там — ще одне велике гніздо...

До білих красенів підходимо ближче. Фотографуємо. Лебідь-шипун витягує шию, розпускає крила...

— Ближче не треба підходити, — просить Петро Бабич. — А то сполохаємо. Слава Богу, лебеді знову облюбували наші озера. Цих птахів маємо охороняти, як цінну пам'ятку природи.

По дорозі на озеро Оріховець заїжджаємо в село Березники. Зайшли на одне подвір'я. Господар підносить відро, наповнене водою, подає глиняне горнятко.

— Пийте на здоров'я, чиста як сльоза, — припрошує. — Я оце косу готую — завтра вдосвіта на косовицю йду... А чого ви дивуєтеся? Мені ж тільки сімдесят п'ять років. Моєму батькові дев'яносто чотири відсвяткували, а минулої весни я з ним у загінці відстав. Ми тут, біля озер, на здоров'я не скаржимося. Нам аби води не поменшало. Як мене звати? Іваном Октисюком. А в нашому селі сорок сімей — і всі Октисюки. Одна родина. Звідки ви? З «Голосу України»? Знаю, читав таку газету. Дали б пенсію, то і я б передплатив. Скажіть, як побачите пана Президента, щоб пенсіонерам пенсію платили... Так і скажіть: «Октисюки просять...». А це, вважайте, все село, все Полісся просить.

Гарний чоловік Іван Оксентійович Октисюк. Так і зостався він у моїй згадці з косою в руці. Біля криниці, де поруч, на плоту з лози, сушаться горщики з чорної глини. Кажуть: той, хто народився і виріс у горах, відрізняється від того, хто вперше побачив світ на озерному Поліссі. Мабуть, то справді так. На Поліссі люди з великою повагою говорять про озера, човни, рибу, птахів... Знаєте, що сказав мені Іван Октисюк на прощання? «Милуйтеся нашими озерами, але не полохайте лебедів!»

Диво природи — озера Оріхове, Оріховець, Засвяття... Як і всі тридцять озер у цьому мальовничому районі. Але сьогодні йдеться про три водойми. Ці озера віддають свою воду Дніпровсько-Бузькому каналу. Тільки протягом останніх десяти, п'ятнадцяти років відтік води був настільки сильний, що озера опинилися на межі загибелі.

— Потрібно було їх рятувати, — каже Юрій Бахмачук. — Після багатьох консультацій із спеціалістами на каналі, по якому йде вода з озер, ми вирішили збудувати водоскид з фіксованим порогом води. Довжина порога — 18 метрів. Ця споруда, до речі, єдина в Україні, дає змогу підтримувати потрібний рівень води в озерах навіть у розпал спекотного літа. Отже, знову з'явилася риба, прилітають сюди лебеді. І, звісно, повеселішали люди.

... Стоїмо на березі Оріхівського каналу, де через бетонний поріг фіксованого водоскиду переливається кришталево чиста вода. Ніби на долоні, видно водяні плеса. Спокійні. Величні. Серед них найбільше — Оріхове, що займає площу тисячу гектарів. Страшно навіть подумати, що 8—10 років тому воно було майже... мертвим.

— В озері з'явилися раки, — з гордістю каже Петро Бабич. — Я все-таки дожив до того часу, коли тут буде промисловий вилов раків. Ніколи не пробували на зуб? Маю свій оригінальний рецепт. Колись обов'язково приготую для вас.

Що ж, поживемо—попуштуємо. А поки що на березі Оріхового у пропахлому димом казані кипіла юшка. Чи є що смачніше у світі? І тут таки вперше у житті я побачив, як лебідь-шипун, занурвши у воду довгу шию діставав поживу для своїх лебедят на врятованому озері.

Волинська область.

Фото Валерія БЄЛОВА.

Ольга КУШНІРУК, кандидат мистецтвознавства

Аллін Власенко і його учні

Під такою назвою в Колонному залі ім. М. Лисенка Національної філармонії відбувся ювілейний концерт відомого диригента, заслуженого діяча мистецтв України Алліна Власенка, який незабаром відзначить своє 60-ліття

Музика

З 1971 року діяльність Маестро пов'язана з Київським оперним театром. Тут він здійснив низку постановок балетних вистав: «Сильфіда» Х. Левенсхольда, «Марна пересторога» Ф. Герольда, «Баядерка» Л. Мінкуса, одноактні балети на музику П. Чайковського, Ж. Оффенбаха, К.-М. Вебера, А. Понк'еллі, «Лускунчик» П. Чайковського, «Лісова пісня» М. Скорульського, «Різдвяна ніч» Є. Станковича. Загалом у репертуарі А. Власенка близько 50 оперних та балетних вистав, він неодноразово гастролював за кордоном — Німеччина, Франція, Куба, Чехія, Словенія, Польща, Болгарія, Японія, Іспанія, виступав з кращими оркестрами Санкт-Петербурга, Москви, Мінська, має понад 160 фондових записів на радіо, дві відеокасети («Сильфіда», «Лісова пісня»), зроблені японською фірмою NCK).

Йому разом з Державним симфонічним оркестром України належить перше виконання творів українських композиторів — В. Кирейка, М. Дремлюги, К. Домінчена, Г. Майбороди, Є. Станковича та ін.

Понад три десятиліття (з 1965 року) Аллін Григорович поєднує виконавство з педагогічною роботою в Національній музичній академії ім. П. І. Чайковського. Під його керівництвом на кафедрах оперно-симфонічного диригування та народних інструментів зросло кілька поколінь обдарованих музикантів. Серед них заслужений діяч мистецтв Росії, головний диригент симфонічного оркестру Кисловодської філармонії Сергій Власов, заслужена артистка України, керівник ансамблю «Джерело» Жанна Черказова, керівник ансамблю народних інструментів «Рідні наспіви» Ніна Проценко та інші.

Власне, ювілейний концерт А. Власенка блискуче репрезентував обидві потужно виражені якості митця — виконавця і педагога. Разом з Маестро виступили четверо вихованців його школи, що за останні роки своїм талантом і працездатністю зайняли провідні позиції на диригентському подіумі, — Володимир Сіренко, Вікторія Жадько, Ігор Андрієвський, Наталія Пономарчук.

Ефектно укладена програма ювілейного вечора сприймалась як музичний дарунок Майстра та його молодших колег на вівтар безмежно відданого служіння музиці. Кожний вихід Алліна Григоровича — від урочисто помпезної увертюри опери «Рієнці» Р. Вагнера крізь апофеоз чуттєвості фрагментів з «Прометея» Є. Станковича та «Лускунчика» П. Чайковського до фантастично розмаїтого шаленства у милуванні оркестровими барвами «Вальсу» М. Равеля — хвилював незбагненністю випромінюваної за зовнішньо стриманим жестом диригентської волі й емоційно вражаючою за результатом віддачею музикантів.

Творче кредо А. Власенка — твір сам себе інтерпретує, тобто йдеться про вміння диригента повнокровно розшифрувати зміст, вкладений композитором, спостерігалось й у виступах його учнів. Так, патетичний жест Н. Пономарчук адекватно відповідав проникливій у нескінченності кантилені струнного адажіо С. Барбера. Натомість І. Андрієвський, який вперше прилюдно стояв за пультом великого симфонічного оркестру, графічно чітко провів другу частину 10-ї симфонії Д. Шостаковича з типовим стильовим образом (динамічно атакуючим) музики композитора. Поза увагою пластичної та водночас точної в жесті В. Жадько не лишилось жодне тематичне і ритмічне утворення музичної тканини «Трикутного капелюха» М. де Фальї. Її повною мірою вдалося відтворити запальну характеристичність сюїти з балету іспанського композитора. Темпераментний В. Сіренко зміг чуттєво зуміло донести концепцію романтичної з передчуттям імпресіонізму симфонічної сюїти «Весна» К. Дебюссі.

Ювілейний концерт Алліна Власенка представив не лише талановитого митця, але й прекрасного педагога, що створив свою школу диригентської майстерності. За висловом завідувача кафедри народних інструментів НМАУ Миколи Давидова, «ці зірки професора Власенка гідно пронесуть диригентське мистецтво у XXI століття».

На знімку: диригує Аллін Власенко.

Ігор КОРНИЛОВ, Василь СТЕПАНЕНКО, журналісти

Пам'ятає берег Аралу поетові кроки,

або Кому заважав шкільний музей Тараса Шевченка?

КОЛИ на сцену в Києві вийшли Арман і Назар Рахимови з Аральська, і один казахською, а другий українською мовою почали читати Шевченків «Заповіт», присутні в залі піднялися і слухали стоячи. Ледве хлопці закінчили, пролунав грім оплесків. Багато хто не соромився сліз — так розчулив глядачів виступ дітей.

Згадуючи той епізод зі свого життя, Людмила Володимирівна Сапожникова також не може втриматися від сліз. Адже саме завдяки їй став можливим цей пам'ятний концерт аральських дітей на берегах Дніпра перед українською творчою елітою. І хоча з того дня минуло чимало років, жінка пам'ятає все до дрібниць.

... Жила в Уральську сім'я — мати й донька. Мати працювала, і їй завжди бракувало часу для дитини: сита, здорова — і дякувати Богові! Дівчинка понад усе любила книги і рідний Арал.

Ще школяркою довідалася Людмила, що в цих краях, на її рідному Аралі, в середині минулого століття з експедицією А. Бутакова побував український поет і художник Тарас Шевченко, засланий у солдатську неволю. Арал йому сподобався, тому й зробив художник тут декілька малюнків.

Тема перебування Шевченка на Аралі не давала спокою Людмилі й пізніше, коли вона закінчила університет і повернулася до рідного міста вчителем історії. Скоро звістка про те, що в Аральській середній школі № 14 працює непересічна молода вчителька, рознеслася по всьому районі. Вона справді відрізнялася від багатьох своїх колег. І насамперед прагненням дати дітям якнайбільше знань, прищепити любов до рідної землі, до людей. Екскурсії на природу, уроки в «неформальних обставинах» стали невід'ємним складником навчального процесу. І ні на мить не згасало прагнення повезти своїх вихованців в Україну, на батьківщину Великого Кобзаря.

Ідея створення пошукової експедиції «Місцями Т. Г. Шевченка» визрівала довго, але стала реальністю напрочуд несподівано. У 1982 році група аральських дітей разом з Л. Сапожниковою поїхала на канікули до Києва. Тут діти навідалися до музею Т. Шевченка. Завідувачка відділу біографії Кобзаря Марія Корнійчук провела школярів до залу Казахстану і розпочала розповідь про перебування Тараса Шевченка на Аралі. І раптом один з екскурсантів стиха мовив: «А ми з Аральська...». Для екскурсовода це було несподіванкою. Марія Антонівна, як вона потім призналася Сапожниковій, враз відчула, що ці діти — нащадки тих казахів, гостинних, дружніх, щирих душею й серцем, яких так любив малювати Тарас Шевченко. Тоді М. Корнійчук подарувала дітям на згадку набори листівок із репродукціями робіт Т. Шевченка та декілька книжок.

А вже повернувшись додому, діти вирішили організувати у середній школі № 14 пошукову експедицію «Місцями Т. Г. Шевченка». Керівником, звісно, стала Л. Сапожникова.

З отих листівок, привезених із Києва, оформили перший стенд. А потому відправилися вивчати шевченківські місця на Аралі.

Розпочали з селища Раїм. Колись тут був форт і звідси в далекому 1848 році почалися дослідження Аральського моря експедицією вченого А. Бутакова, у складі якої був солдат-художник Тарас Шевченко. І зовсім інакше діти почали сприймати бачені й добре відомі їм малюнки Т. Шевченка, зроблені ним на Аралі: «Укріплення Раїм 1848 р.», «Шхуни «Костянтин», «Михаїл». Все це набуло глибшого змісту, стало для них ближчим,ріднішим.

Людмила Володимирівна зі своїми вихованцями, звичайно, побувала й на Кос-Аралі. У тих місцях, де експедиція Бутакова зупинялася на зимівлю і де опальний художник створив свої чудові картини «Стоянка на Кос-Аралі», «Місячна ніч на Кос-Аралі», «Тигр» та інші. Разом із дітьми вчителька відчула себе немов часткою того світу, що зображений на Шевченкових картинах.

— У Пушкіна була Болдінська осінь, — каже Людмила Володимирівна, — а в Тараса Шевченка — Кос-Аральська зима... Власне, тоді він створив і знаменитий кос-аральський цикл віршів. Малюнки й вірші увійшли до культурної скарбниці України та Казахстану, їх знають в інших країнах.

Не обминув у своїй творчості Тарас Григорович і відомий острів Барсакельмес (у перекладі з української — «Підеш — не повернешся»). І тут побувала невтомна Л. Сапожникова зі шкільною експедицією. А також на мисі Ізенди Арал, який знайшов втілення у творчості опального поета-художника.

Потім із зібраним у подорожах матеріалом Людмила Володимирівна та її вихованці знову поїхали в Україну. Тоді, 15 років тому, й відбувся отой виступ на київській сцені, що приємно вразив столичну публіку.

— Я досі пам'ятаю бесіди з письменниками-шевченкознавцями Оксаною Іваненко, Іваном Драчем, Анатолієм Костенком, — розповідає Людмила Володимирівна. — Книга О. Іваненко «Тарасові шляхи» стала для нас своєрідним компасом. А праця А. Костенка «Тарас на Аралі» допомогла мені зрозуміти багато що з життя й творчості Кобзаря, стала для мене настільною.

Тоді у Києві, після спілкування з українськими письменниками й художниками, і народилася ідея проведення на Аралі «Шевченкового травня». Її активно підтримала Спілка письменників України. І тут "першу скрипку" грала Людмила Володимирівна Сапожникова. У «Шевченковому травні» взяли участь заслужений артист України Павло Громовенко, тріо бандуристок — А. Мамченко, С. Петрова, А. Шутько та інші. Українські гості відвідали шевченківські місця на Аралі, виступили в школах, на підприємствах, у військових частинах.

А ще пам'ятає Людмила Володимирівна спільну подорож українських та аральських школярів шевченківськими шляхами-дорогами на Аралі. Було це десять років тому. Діти та вчені з Києва й Канева відвідали місця, де у 1848—1849 роках перебував солдат Тарас Шевченко. Так міцніла дружба казахських дітей з їх українськими ровесниками.

Особливо подружилися аральські краєзнавці зі школярами Канева. Здійснили спільну подорож на Барсакельмес, а потім у Києві разом знімалися на телебаченні. І поряд із дітьми — заслужений діяч мистецтв України А. Гайдамака, заступник директора музею-заповідника на Тарасовій горі З. Тарахан-Береза. Як пам'ять про ті часи у майстерні українського художника на видному місці можна побачити корінця саксаулу з мису Бутакова на острові Барсакельмес.

За 12 років свого існування експедиція аральських школярів побувала у багатьох шевченківських місцях. Зав'язалося листування з академією мистецтв у Санкт-Петербурзі, з працівниками меморіальної майстерні Т. Шевченка. В Орську та Оренбурзі Л. Сапожникова та її вихованці були гостями шевченківського гуртка. Зустрічалися з автором трилогії «Быль о Тарасе» Л. Большаковим. Побували і на скелі на острові Миколая (Відродження), яку відтворив Тарас Григорович на картині «Скелястий берег острова Миколая».

Останній раз відвідали аральці київських друзів 1993 року.

Тепер експедиція, на жаль, припинила свою роботу. Людмила Володимирівна вже пенсіонерка, проживає у Кзил-Ординському будинку престарілих. Але як першу любов береже у своєму серці спогади про ті шляхи-дороги, які колись сходив Кобзар. А свої враження і роздуми виклала в рукописі книжки «Мої Тарасові шляхи». Та видати не має змоги — на це сьогодні потрібні гроші. І немалі.

В аральській школі № 14, де протягом багатьох років працювала Л. Сапожникова і де був музей Т. Шевченка, який мав почесне звання народного, тепер інші порядки. Музей ліквідовано, втрачено все, що діти збирали роками.

— Наш музей виховував любов до рідної землі, повагу до інших народів, гордість за історичне минуле, —каже вчителька-пенсіонерка. — Кому це все заважало?

А й справді: кому?

Кзил-Орда.

Наші першодруки

Леонід ФЕДОРУК

Доба дифузій

На фермі

Миє тітка відра
Синіми руками,
Точить тітку вітер
Із вікна та брами.
Крапають зі стелі
У калюжу гами...
Жовті акварелі
Всюди під ногами.
Підсідає тітка
Ближче до корови,
Обтирає вим'я
Рушником махровим,
Хоч він був єдиним,
Та принесла з дому,
Бо шкода скотину,
Лагідну сірому.
Крізь сльозу корова
Дивиться на тітку:
Скільки в тій любові!..
І взялося звідки?
Б'ють тужаві цівки
У відро іржаве.
... На молочні ріки
Вигляда держава.

1989 р.

На мартирологах ростемо

На мартирологах ростемо
Не в світі, то в своїх очах...
Минулу лаємо систему,
Нову підносимо на час,
А потім і по ній проклони,
І жертвам ставимо свічки...
І ті ж сатрапи, з тих же тронів
Нам затуманюють мізки.
Слова високі на поминках,
Поважні в траурах носи...
І заливаємо у шинках
Своєї правди голоси.
Бо вже назавтра знов готові
Царя підносить до небес,
Просити для невірних крові,
Для себе клянчити соцбез.
Великі жертвами насильства,
Ми продукуємо рабів,
А з тих рабів якесь суспільство
На власнім тягнемо горбі.
І знову лаємо систему
Неначебто вона не ми...
На мартирологах ростемо
Великі мертвими людьми.

1997 р.

Перед іконою

Колись батьки повідали
про Тебе...
О Боже, розкажи тепер про них,
Як там вони, чи може щось
їм треба?
Чи згадують вони дітей своїх?
Чи й там над ними хтось
із кулаками,
Як тут, на нашій горісній землі?
Бо із життя відходять також
хами...
Куди? Невже киплять там
у смолі?
Чи десь вони від Тебе недалеко,
І, може, навіть влізли у святі?
Бо, певно, з ними і Тобі нелегко,
Твоя душа також у сум'ятті.
І погляд Твій, як і у мене, в сумі
—Така вже наша доля в світі цім...
Та ось мине земне, яке зозулі
Означили мені, і я в Твій дім
Прийду!.. А поки я прошу
так мало
У Тебе, о мій Боже, не гнівись:
Погладь за мене по голівці Маму
І Татові від мене уклонись.

1997 р.

1993

Хтось каже: Час нас обдурив!..
Хтось каже: ми той Час дурили!..
І нам нагадують могили
З курганів і мовчазних брил,
Як ми за кожен Час платили,
Та все у хмарах небосхил.

1997 р.

Одинокість

На край світу, до ріки
З кручами
Привели мене стежки
Кручені.
На чотири сторони
Зоряні
Привели мене думки
Зморені.
Серце я на мирний лад
Лагодю,
Оброста, мов цвітом сад — Магія!
—Одинокість мрійних днів
Обрієм,
Не зав'язана мені — Обрана!
Я на цілий світ один
Зболений,
І упертістю сивин
Здоланий.
У буденність, наче кінь,
Впряжений...
І лиш там, де власна тінь,
Бажаний.

Дифузія

П. М.

Сексоти лізуть в друзі,
А друзі йдуть в сексоти...
Прийшла доба дифузій
Злидоти у бридоту.
А я ж науці вірив,
Що все йде по спіралі,
Та всьому справжню міру
Дає нам світ реалій.
Життя іде по колу
Як звичне авторалі:
За стартом — фініш, кома,
І знову — старт, і далі...
То чорна й біла смуга,
То йдуть за днями ночі...
А звідси й сутність друга
То заяча, то вовча.
І цілому народу
Нещасний жереб випав:
Крізь чорну смугу броду
Іти і вовком вити.
Фатальний збіг обставин
На небозводі Віри:
Сузір'я Змія з Фавном
Товчуть сузір'я Ліри.
І пруть сексоти в друзі,
А друзі — у сексоти...
І нас доба дифузій
Злидоти у бридоту.

1996 р.

Юджин ПАПУША

Любові чудове світло

КОЛИ мої вірші, окрім співпереживання, ще й чимось допоможуть тобі, — це те, на що я потай сподівався. Значить, я не самотній, коли мене хтось розуміє.., мені є що сказати тобі. Це дасть мені точку душевної опори, навколо якої я зможу обертати вже наш з тобою світ Країни Нездійсненних Бажань, Минулих Почуттів і Тонкого Жалю. Найбільше, на що я сподіваюся, — це те, що, переживши мої почуття, переболівши ними, ти зможеш вижити, вистояти, не втративши Любові Чудове Світло.

Автор.

Когда тебя со мною нет

Ажурным дымом сигарет
Писать пытаюсь твой портрет
В овале тонкого кольца,
Но тают контуры лица.
А сигаретам — нет конца...
И тает все, как первый снег:
Твоя любовь, счастливый смех,
Твой неоконченный портрет...
Лишь на висках не тает след
Холодных зим прошедших лет.

Догорает свеча

Я бессильно молюсь,
Догорает свеча,
И сгущается грусть,
О разлуке шепча...
Что останется мне —
Я узнаю с двух слов
Маяты в тишине
Равнодушных часов.
И моли не моли —
Твои губы молчат...
Нет лекарств от любви —
Только меч палача!
Сталь с тоской запоет
И с закатом клинка,
Мою боль разольет,
Брызнув на облака...
И люби не люби —
Умирает свеча...
Но прошу: не губи
С безразличьем врача...

Эхо

Твои глаза пустые,
Твоя душа — пустыня,
В ней всюду миражи
И реки Прошлой Лжи.
В пустыне бродят тени
Давно забытых чувств,
Их голос слышен еле
Из пересохших уст.
Там темными ночами
Цветет дурман-трава
И шепчет всем слова
Забытых Обещаний.
И в полночь из растений
Сочится на песок,
Как будто бы из вены,
Горячий черный сок.
И даже на рассвете
Там птицы не поют,
А плачут, слово дети,
И гнезд нигде не вьют.
Стоит в пустыне этой
Из золота гора,
Там проживает Эхо,
Сошедшее с ума.
В ущелье недоступном
На золоте сидит
И хохотом безумным
Словам любви вторит...

Микола КОСИЙ, «Голос України»

Здоров'я нації — справа не прибуткова

Вкладати в неї капітал є небагато бажаючих, навіть коли йдеться про створення лікарських засобів для лікування найнебезпечніших захворювань XX століття

СХОЖЕ, відоме пророцтво Нострадамуса про появу на рубежі двох тисячоліть ліків від ракових захворювань може стати реальністю найближчими роками. Фармакологічний комітет Міністерства охорони здоров'я України почав багатообіцяльне клінічне випробування нового протипухлинного препарату флараксин, що його успішно застосовували кілька років у Харківському науково-лікувальному фітоцентрі «Фенікс» для лікування найбезнадійніших хворих. Однак уже перше ґрунтовне вивчення цього медпрепарату в Інституті мікробіології і вірусології Національної академії наук свідчить про те, що флараксин здатний побороти не тільки ракові клітини, а й серйозно впливати на ще небезпечнішу хворобу XX століття — СНІД.

Це наша спільна перемога

Про унікальний лікарський засіб флараксин, що не має аналогів у світовій медицині, та про його винахідника лікаря Івана Онисимовича Кулика, який повертає до життя ракових хворих мало не з того світу, наша газета розповідала вже двічі — у жовтні 1996-го та в квітні 1997 року. Та минуло ще чимало часу, перш ніж офіційні інстанції Міністерства охорони здоров'я визнали метод, відкритий, до речі, багато років тому, і нарешті дозволили лікареві-новаторові лікувати не тільки приречених, від яких традиційна медицина цілком відмовилася і хто, за висловом Івана Онисимовича, вже на шляху до Бога, а й таких хворих, у кого шансів урятувати своє життя і зберегти здоров'я на багато років значно більше. «Це не так моя, як наша спільна перемога, — сказав мені під час чергової зустрічі лікар Кулик. — Бо саме завдяки вашій газеті невеликому колективові науково-лікувального центру «Фенікс» вдалося зробити неможливе — пробити глуху стіну чиновницької байдужості і навіть спротиву, врятувати життя десяткам, коли не сотням, тяжко хворих людей, викреслених із життя застарілими методами лікування, що їх застосовували в онкології».

Сьогодні Фармакологічний комітет не лише офіційно визнав флараксин як ефективний засіб лікування ракових захворювань, а й прийняв рішення про проведення клінічних випробувань препарату в наукових медичних установах. А вчені Інституту мікробіології і вірусології НАН України, вивчаючи можливості флараксину, зробили, найімовірніше, сенсаційне відкриття: протипухлинний препарат успішно руйнує не тільки ракові клітини, а й має властивості подолання так званих повільних вірусних інфекцій, до яких належить і СНІД.

Лікарі, навіть найталановитіші — все-таки не боги

З часу перших публікацій, що «відкрили» лікаря І. Кулика для багатьох сотень, тисяч тяжко хворих пацієнтів, до редакції і харківського корпункту «Голосу України» надійшло чимало листів і телефонних дзвінків. Людей цікавило одне: як знайти цього лікаря? Дехто телефонував повторно, дякував за допомогу. Дехто приїжджав продемонструвати самого себе як, так би мовити, «живий доказ»: уже не міг ні їсти, ні пити, ні ходити, а тепер знову живу... Але було кілька листів й іншого змісту. «Ви писали, що флараксин допомагає навіть за найбільш запущених форм хвороби...», — скаржилися одні. «Ми на вас подамо в суд!» — погрожували інші.

Широко застосовувати препарат флараксин для лікування тяжкохворих з діагнозом-вироком «четверта стадія» лікар Кулик та його колеги почали рівно два роки тому. Звісно, дива не сталося, та й не могло статися. Лікарі, навіть найталановитіші — не боги. А лікарські засоби, хоч би які чудові властивості вони мали, ще не панацея від усіх лих. І все-таки десятки, а може, й сотні тяжко хворих людей флараксин повернув до життя. Вони продовжують жити і рік, і два нормальним, майже здоровим життям, після того як медики онкологічних лікарень відміряли їм на цьому світі не більш як один-два місяці.

То що являє собою метод лікаря Кулика і його препарат флараксин з позицій сьогодення, коли вже нагромаджено чималий лікарський досвід і нарешті прийшло визнання та розуміння, що традиційні способи боротьби з раковими пухлинами аж ніяк не досконалі і малоефективні? І що найімовірніше здолати «чуму XX століття» можна не так з допомогою хірургічного скальпеля або так званої променевої і хімічної терапії, як завдяки глибшому пізнанню людського організму, розумінню того, як впливає на нього навколишнє природне середовище.

Коли приречені повертаються до життя

Медичне світове співтовариство веде сьогодні активний наступ на цю смертельно небезпечну хворобу. Лікарі борються за кожний рік, місяць, день людського життя. І в цій архіважливій справі крихітний колектив онкологів протипухлинного центру «Фенікс» досяг неабияких результатів. Світовий досвід майже не знає випадків, щоб тяжкий хворий з діагнозом четвертої стадії ракової хвороби, що прогресує, за кілька курсів лікування цілком нешкідливим, нетоксичним препаратом рослинного походження ставав практично здоровою людиною. Це визнають не тільки прихильники, а й противники нового методу лікування.

Проте лікарям центру «Фенікс» до останнього часу дозволялося надавати лікувально-консультативну допомогу лише тим хворим, яким, на думку офіційної онкології, ніхто і ніщо вже допомогти не може. Тобто доктор І. Кулик і його послідовники А. Ткаченко та І. Семиненко бралися за цілковито приречених і багатьом з них повертали не тільки надію, а й життя. І таких неймовірних випадків у їхній практиці чимало. Та важливіше, мені здається, сказати про інше.

Традиційна, офіційна онкологія, як свідчить практика, не така вже непогрішима й авторитетна, як може здатися на перший погляд необізнаній людині. Маючи в своєму розпорядженні, за великим рахунком, лише гострий ніж, сильнодіючі токсичні хімпрепарати і так звану променеву терапію, вона не усуває причини виникнення ракової пухлини, а тільки будь-якими доступними способами намагається зупинити розвиток хвороби. Часто навіть самі медики гірко іронізують: ми можемо вбити рак, щоправда, людина при цьому загине раніше...

Життя людини не повинно залежати від гаманця

Статистика дворічного застосування флараксину для лікування тих самих приречених хворих свідчить, що за тяжких форм таких поширених онкозахворювань, як рак молочної залози, поліпшення настає приблизно в кожному другому випадку. Схожі показники спостерігаються під час лікування жіночих гінекологічних захворювань. Позитивних результатів у лікуванні захворювань легенів досягають у 70 відсотках. Непогано піддаються лікуванню рак передміхурової залози, деякі передпухлинні захворювання.

Гірше поки що справи з лікуванням інших форм онкозахворювань. Але загалом дія препарату в окремих випадках така ефективна, що фахівці деяких клінік часом починають сумніватися: а чи правильно встановили свій первісний діагноз? Висловлюючись мовою медицини, у багатьох хворих навіть після двох-трьох курсів лікування настає стійка ремісія. Тобто пухлина припиняє ріст, немов консервується, а нерідко й зовсім зникає без будь-якого хірургічного втручання.

Але чи можна розцінювати такі факти як цілковите одужання? Поки що, кажуть лікарі протипухлинного центру «Фенікс», для таких оптимістичних висновків підстав недостатньо. Лише через п'ять-десять років можна буде з абсолютною певністю відповісти ствердно на це запитання. Хоча чимало результатів уже нині свідчать, що ймовірність позбутися назавжди цього небезпечного захворювання у разі використання флараксину досить велика. Але, на жаль, багато хто з хворих часто плутає рак з нежитем, помилково вважаючи, що коли настало деяке поліпшення стану здоров'я, то всі тривоги вже позаду.

Звикнувши за десятиріччя до хоча й неякісного, але безкоштовного медичного обслуговування, ми не навчилися необхідною мірою опікуватися своїм здоров'ям. Діагноз ракової хвороби, переконаний, викликає у людини шок. Проте за нашої загальної злиденності не кожний може знайти необхідні кошти для лікування. Втім, адміністрація онкоцентру просить передати через газету всім пацієнтам: якщо вони вже почали лікуватися флараксином і відчувають поліпшення здоров'я, але не мають змоги продовжити лікування, то в центрі їм буде надано всіляку посильну допомогу. Здоров'я, життя людини безцінні й не повинні бути в прямій залежності від її матеріального становища.

Самому флараксину важко

Затвердження результатів попередніх досліджень флараксину Фармакологічним комітетом і його рішення про проведення клінічних випробувань другої фази в медичних наукових установах під керівництвом професора Б. Белінського означає одне: препарат флараксин віднині застосовуватимуть для лікування не тільки критичних хворих, а й за виявлення ракових захворювань на більш ранніх стадіях. У тому, що при цьому його дія буде значно ефективніша, І. Кулик не сумнівається. Останнім часом, каже він, вдалося значно поліпшити і розширити лікувальні властивості флараксину, знайти інші медпрепарати, які в поєднанні з флараксином ще більше поліпшують результати лікування. Наприклад, з біологічно активним препаратом фітором, отриманим з лікарських рослин, що їх здавна використовують у народній медицині.

Це підтверджується і незалежним звітом про вивчення інтерфероногенної активності препарату в Інституті мікробіології і вірусології НАН, укладеним доктором біологічних наук, професором М. Співаком. Учений зазначає, що флараксин значно переважає всі відомі досі медичні індуктори інтерферону. **«Тому властивість флараксину тривалий час підтримувати продукцію інтерферону робить його надзвичайно цікавим і перспективним для використання під час лікування та профілактики передпухлинних і пухлинних процесів, а також вірусних інфекцій ЦНС і так званих «повільних» вірусних інфекцій, до яких належить СНІД, розсіяний склероз та інші».**

Не можна не згадати й про те, що флараксин може бути досить корисним лікарським засобом для подолання хвороб, пов'язаних з наслідками аварії на Чорнобильській АЕС. Готові співпрацювати з протипухлинним центром «Фенікс» Міністерство охорони здоров'я Республіки Білорусь, Онкологічний науковий центр Російської академії медичних наук.

Та ось парадокс. За багато десятиріч нелегкого наукового пошуку рідна держава виділила І. Кулику на проведення експериментів лише одного разу невелику суму, яка, втім, до нього так і не дійшла. Ніхто не виділяв центрові «Фенікс» коштів і в наш, начебто демократичний і раціональний, час. Хоча різні фонди часто-густо витрачають їх тисячами на сумнівні проекти. А ось здоров'я нації у нашій країні, на жаль, справа не прибуткова. Тому вкладати в неї капітал не багато бажаючих.

Харків.

«Срібний» виблиск «Світлотехніки»

Гандбол. Позавчора у Броварському районі Київської області вшановували свою чоловічу команду «Світлотехніка-Колос», яка стала срібним призером чемпіонату країни. Як і належить у таких випадках, казали багато хороших слів на адресу цього самобутнього колективу, котрий стабільно перебуває в еліті українського гандболу.

До речі, четверо його гравців — Сергій Коноваленко, Леонід Малига, Вадим Бражник і Едуард Яковенко — виступають у національній збірній. А найбільше теплих слів було сказано того святкового вечора наставникові броварських гандболістів, заслуженому тренерові України Леонідові Орнштейну. Завдяки ентузіазмові цієї небайдужої, талановитої людини і живе цей колектив. Маючи далеко не ідеальні умови для роботи і виступів, він ще й здобуває перемоги і домагається щороку дзвінких підсумкових результатів.

Президент Федерації гандболу України Віталій Рева подякував тренерам і гравцям «Світлотехніки-Колоса» за хорошу гру і побажав успіхів на євроарені. А потім Віталій Михайлович вручив срібні медалі винуватцям події. Окрім уже названої четвірки і їхнього наставника, медалі отримали: Руслан Демченко, Сергій Коваленко (до речі, обох відзначено також знаками «Майстер спорту України»), Олександр Гурський, Андрій Пивоваров, Юрій Мелешко, Микола Степанець, Сергій Галущенко, тренери — Олександр Андрющенко, Григорій Черниш і Михайло Іщенко.

— Наша сила в тому, — сказав Леонід Орнштейн, — що маємо багато друзів. Зокрема, в районній держадміністрації, облраді «Колоса», ВАТ «Тепличний», на заводі «Світлотехніка» тощо. Отож, гратимемо, прагнутимемо більших вершин. Торік ми були «бронзові», тепер «срібні»...

У залі не раз лунали побажання «Світлотехніці-Колосу» виграти наступний чемпіонат країни, який стартує у вересні. Що ж, для цього колективу цілком реально посперечатися за «золото» із запоріжцями. Однак для того, щоб зберегти склад (а на багатьох гравців броварського клубу, зокрема, збірників, хижо поглядають із багатших колективів), слід подбати про стабільне матеріальне становище команди. І в Київській області, і в Броварському районі, і в ЦР «Колоса», яких прославляють гандболісти «Світлотехніки», повинні враховувати і те, що вже скоро цей колектив представлятиме Україну в європейському турнірі Кубка кубків.

В. Б.

Броварський район.

Василь БАБУХ, «Голос України»

Переможці повезли додому по грудці буковинської землі

На трасі Чернівецького спортивного центру «Суперкрос» відбувся черговий, третій за ліком у нинішньому році, етап чемпіонату світу з гонок на мотоциклах з колясками. Перед цим кращі кросмени спробували свої сили у Греції та Франції.

До Чернівців прибули всі основні претенденти на чемпіонські лаври. Серед них і екіпаж з Латвії у складі Сергіса Крістера та Артіса Расманіса, який торік несподівано для всіх виборов корону світової першості. Добру заявку на перемогу зробив цей золотий дует і на цьогорічних змаганнях у Греції, де з 37 очками посів перше місце. Щоправда, не пофортунило йому у Франції — через технічні неполадки кросмени змушені були зійти з траси, що перемістило їх на шосту позицію.

У Чернівцях латвійські «зубри», як жартівливо називають їх на батьківщині місцеві «фани», вирішили істотно поповнити свій очковий багаж. І це їм частково вдалося. Лідери виграли перший заїзд. Але слідом за ними гонку завершили і їхні головні суперники — екіпажі з Нідерландів та Німеччини. В наступному заїзді заминка на старті дорого коштувала латвійцям — вони перетнули фінішну пряму лише шостими.

Отже, за сумою двох заїздів розподілилися так: перемогу виборов нідерландський екіпаж у складі братів Даніела та Марсела Вінесманів, срібними призерами стали німецькі гонщики Клаус та Томас Вейнманни, бронза дісталася латвійським кросменам Сергісу Крістеру та Артісу Расманісу.

На жаль, невдало виступив український екіпаж у складі Сергія Картавенка та Сергія Шамбори, який посів лише 16-те місце.

Змагання в Чернівцях за програмою чемпіонату світу пройшли на високому організаційному рівні. Такий висновок зробив представник міжнародної федерації з мотоциклетного спорту Арнош Земен. Буковинську трасу внесено до списку постійних змагальних спортивних споруд міжнародного класу. До речі, поки що такої ліцензії не удостоєний жодний мотодром в Україні.

За це треба похвалити передовсім місцеву владу —облдержадміністрацію та мерію Чернівців. Вони зробили все від них залежне, аби траса швидко стала до ладу діючих і відповідала світовим стандартам.

Серед почесних гостей змагань був і наш знаменитий земляк, перший космонавт незалежної України, генерал-майор авіації Леонід Каденюк. Він проголосив тепле, напутнє слово учасникам змагань, спілкувався з ними після поєдинків.

Призи переможцям вручав народний депутат України чернівчанин Георгій Манчуленко.

Цього разу організатори змагань відступилися від шаблону. Всі нагороди (а їх виготовляли найталановитіші буковинські майстри образотворчого мистецтва) випромінювали національний колорит, відзначалися самобутністю і бездоганним естетичним смаком.

І наостанок цікава деталь. Симпатичні нідерландці Даніел та Марсел Вінесмани, які перемогли в Чернівцях, взяли собі на пам'ять і повезли додому по грудці буковинської землі.

— Вона була щасливою для нас. Ми летіли по чернівецькій трасі, немов на крилах, — сказали претенденти на чемпіонське золото.

Підковиров приміряв ... шинель

Баскетбол. Тепер триває міжсезоння. Українські клуби вже розпочали підготовку до нового чемпіонату. Зрозуміло, що в багатьох колективах відбуваються кадрові зміни. Одна з них, гадаємо, найбільше зацікавить прихильників гри. Київський клуб «ЦСКА-РІКО» днями очолив Андрій Підковиров, який донедавна тренував інший столичний колектив — «Денді-Баскет».

Ім'я цього фахівця добре відоме. Дев'ять років тому Підковиров у складі київського «Будівельника» став чемпіоном СРСР. Потім грав у «Київ-Баскеті», згодом перейшов на тренерську роботу. Допомагав заслуженому тренерові країни Борисові Вдовиченку, а потім і сам став біля керма команди, яка змінила назву.

Андрій Анатолійович протягом останнього часу є помічником Владислава Пустогарова в національній збірній.

Збираються приміряти форму армійського клубу і Володимир Холопов та Ігор Молчанов, які раніше захищали кольори «Будівельника». Зважаючи на те, що в «ЦСКА-РІКО» і без цих знаних майстрів дібралася бойова компанія, можна передбачити претензії армійців на чемпіонське «золото». А поки що вони збираються до Бердянська, де проведуть перший передсезонний збір.

Іван ОЗЕРЧУК.

На знімку: Андрій ПІДКОВИРОВ.

Киянка — на висоті...

Легка атлетика. Чудова українська спортсменка Анжела Балахонова знову порадувала своїх уболівальників. На великих міжнародних змаганнях, що відбулися у місті Белленцона (Швейцарія), киянка перемогла в секторі для стрибків із жердиною. Наша землячка показала результат 4 метри 30 сантиметрів — такий самий, як і рекордсменка світу Емма Джордж з Австралії. Але першість було присуджено українці, бо вона використала меншу кількість спроб.

Іванчук випередив Карпова

Шахи. Міжнародна федерація шахів (ФІДЕ) опублікувала список найсильніших гросмейстерів світу. Порівняно з попереднім рейтингом львів'янин Василь Іванчук помінявся місцями з 47-річним чемпіоном світу за версією ФІДЕ, росіянином Анатолієм Карповим. Весь список має такий вигляд: 1. Гаррі Каспаров (Росія) —2815, 2. Вішванатан Ананд (Індія) — 2795, 3. Володимир Крамник (Росія) — 2780, 4. Василь Іванчук (Україна) — 2730, 5. Анатолій Карпов (Росія) — 2725.

Жіночий рейтинг-аркуш очолює 22-річна угорка Юдіт Полгар. Вона, до речі, єдина з жінок, котра входить до найкращої чоловічої сотні.

Віктор БРАНИЦЬКИЙ, «Голос України»

Адріан ТІТКОМБ:

«Головне для вас — не розслаблятися...»

От і дочекалися ми ревізорів із УЄФА. І нічого страшного не сталося. Навпаки, шановані гості констатували зрушення наших справ на краще. Хоча, зрозуміло, були зауваження та поради. Мова йде про інспектування стадіонів України, на яких відбуватимуться міжнародні змагання. А до таких споруд, як відомо, у європейської спілки футбольних асоціацій відтепер підвищені вимоги.

Отже, представники УЄФА — швейцарець Еріх Еппле (комісія допомоги країнам Східної Європи) і англієць Адріан Тіткомб (комісія по стадіонах) разом із віце-президентом Федерації футболу України Борисом Воскресенським минулого тижня вирушили в автоподорож за маршрутом: Київ—Полтава—Донецьк—Київ.

Повернувшися до столиці, ці шановані пани запросили журналістів на НСК «Олімпійський», де розповіли їм про побачене і відповіли на численні запитання.

Як розповів Борис Воскресенський, в Полтаві та Донецьку їм випало зустрітися з першими керівниками цих міст і областей. Перевіряльників запевнили, що всі роботи у визначені строки буде завершено.

На стадіоні «Ворскла» в Полтаві встановлено шість тисяч пластикових крісел (споруда практично вже відповідає всім вимогам), на «Шахтарі» в Донецьку — 6 275. До речі, на цьому стадіоні вже встановлено освітлення потужністю 1 700 люкс (норма УЄФА —1 200).

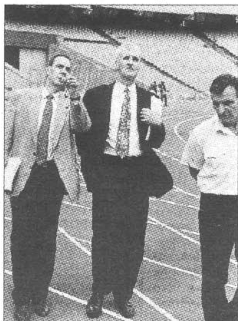
У столиці донецького краю є ще й стадіон «Локомотив».

— Нехай на мене не ображається Сергій Сергійович Демидов (директор НСК «Олімпійський»), —сказав Борис Воскресенський, — донецький «Локомотив» може стати найкращою ареною України. Тут усе почали робити фактично з нуля: розвалили і ... вперед. Уже змонтовано залізобетонний підмурівок, паралельно закладається новий «пиріг» футбольного поля. Одне слово, все буде зроблено на найвищому рівні: роздягальні, підтрибунні приміщення, магазини, кіоски, кафе. Вартість реконструкції — 20 мільйонів гривень. Цей стадіон буде подарунком від держадміністрації команді «Шахтар» і її прихильникам...

Пан віце-президент ФФУ коротенько охарактеризував ситуацію і на інших стадіонах країни. На жаль, серйозної реконструкції потребує львівська «Україна», де виступають «Карпати» — бронзовий призер національного чемпіонату. Подібна ситуація спостерігається в Одесі, Дніпропетровську, Кіровограді, Тернополі. А от харків'яни дуже активно заходилися відроджувати стадіон «Металіст». І досягли помітних зрушень на краще.

Але найкраща ситуація в Києві. Особливо сподобалася інспекторам УЄФА динамівська арена. Там уже встановлено індивідуальні пластикові крісла. Однак керівництво динамівського клубу пішло далі. Йде переобладнання підтрибунних приміщень, прокладаються нові телекомунікаційні мережі, вентиляція. Все планують зробити до старту нового чемпіонату. Хоча, на жаль, знайшлися вандали, які зламали понад двадцять сидінь...

На високій ноті відбувається реконструкція НСК «Олімпійський». Вже змонтовано трибуни нижнього ярусу. Попереду заміна табло на сучасні. Як відзначив директор споруди Сергій Демидов, після оновлення стадіон вміщуватиме 85 тисяч глядачів. Але стане значно комфортнішим для уболівальників.

З'ясувалося, що під час подорожі інспектори УЄФА, не плануючи, заїхали по дорозі до Олександрії. І відвідали стадіон «Ніка». Гості були приємно вражені, що в Україні не тільки реконструюють старі стадіони, а й зводять нові, які відповідають найвищим вимогам. Пан Еппле сказав, що на «Ніці» вже сьогодні можна проводити найвідповідальніші міжнародні матчі.

Адріан Тіткомб говорив про помітні зрушення на краще в цілому. Це він і його колега відзначать у спеціальному звіті. Але він порадив не розслаблятися і не задовольнятися зробленим. А ще, на його думку, необхідно збільшити кількість ... туалетів на спорудах. І обов'язково подбати про чистоту і комфорт...

У пана Еппле ми запитали: "Який вигляд мала б збірна України, якби виступала тепер у Франції?»

— Мені важко відповісти, — сказав він. — Адже майже не бачив поєдинків чемпіонату світу, бо весь час зайнятий невідкладними справами. Але дуже високо ціную потенціал українського футболу. Вважаю, що на клубному рівні ви — найсильніші тепер на терені колишнього СРСР. Але не раджу спочивати на лаврах. Дуже прогресує і міцніє футбол у Грузії...

У понеділок відбудеться жеребкування попередніх етапів європейських кубків. Уперше одразу два київські клуби розпочнуть боротьбу: «Динамо» у Лізі чемпіонів, ЦСКА — у Кубку кубків. Де вони проводитимуть домашні поєдинки?

З'ясувалося, динамівці планують грати на НСК «Олімпійський», армійці — на «Динамо». Але якщо домашні виступи «Динамо» і ЦСКА не збігатимуться, то, можливо, обидва колективи прийматимуть гостей на «Олімпійському»...

На знімках: віце-президент ФФУ Борис Воскресенський; перевіряльники з УЄФА Еріх Еппле, Адріан Тіткомб та директор НСК «Олімпійський» Сергій Демидов — на головній спортивній арені України.

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА та Володимира КОТЛЕНКА.

ИНФОРМАЦИЯ о пятой эмиссии акций акционерного банка «ИКАР-БАНК»

1. Открытое акционерное общество Акционерный Банк «ИКАР-БАНК», местонахождение: 340052, г. Донецк, проспект Ильича, 100а, телефон - (0622) 97-42-48, телефакс - 97-42-34.

АБ «ИКАР-БАНК» учрежден 31 октября 1989 года как первый коммерческий банк в Донбассе, в 1993 году преобразован в открытое акционерное общество.

Предметом деятельности банка является: кредитование субъектов хозяйственной деятельности и граждан за счет привлечения средств предприятий, учреждений, организаций, населения и иных кредитных ресурсов, кассовое и расчетное обслуживание клиентов банка, выполнение валютных и иных банковских операций, предусмотренных Законом Украины «О банках и банковской деятельности».

АБ «ИКАР-БАНК» имеет зарегистрированный и оплаченный уставный фонд в размере 4 140 000 гривень.

Численность служащих по состоянию на начало второго квартала 1998 года составляет - 92 человека.

Количество акционеров - 578.

В числе акционеров и клиентов АБ «ИКАР-БАНК» крупные украинские промышленные экспортеры и импортеры, заводы, торговые компании, коммерческие фирмы, частные лица. АБ «ИКАР-БАНК» имеет корреспондентские отношения с 15 банками - корреспондентами в странах СНГ и за рубежом и проводит активную работу по их дальнейшему увеличению.

Благодаря добросовестному отношению и творческому подходу к работе банка его работников и постоянной поддержке акционеров, АБ «ИКАР-БАНК» занимает достойное место среди наиболее стабильных и надежных финансово-кредитных учреждений Украины, о чем свидетельствуют показатели баланса.

2. Баланс и отчет о прибылях и убытках АБ «ИКАР-БАНК»

Баланс АБ «ИКАР-БАНК» (в гривнах)

Актив	1.01.97	1.01.98	1.04.98
Денежная наличность	718,865.92	631,461.93	825,313.56
в т. ч. иностранная валюта	351,893.64	188,359.62	385,322.83
Корреспонденсткий счет в НБУ	1,189,184.95	1,423,309.58	393,315.85
Корреспондентские счета в иностранных банках	2,586,076.76	1,966,205.56	1,368,331.76
Государственные ценные бумаги	310,314.58	490,764.25	726,034.85
Межбанковские кредиты и депозиты:	531,010.00	776,100.73	1,421,377.05
в т. ч. иностранная валюта	357,010.00	602,100.73	1,020,694.85
Кредиты юридическим лицам	5,088,847.88	6,700,528.16	7,318,943.09
в т. ч. иностранная валюта	490,776.72	754,797.68	1,246,322.96
Кредиты физическим лицам	426,990.48	671,530.64	677,055.05
Вложения в ценные бумаги	231,974.03	332,645.53	332,645.53
Прочие дебиторы	563,385.98	1,122,030.84	1,320,021.33
Основные средства	2,052,396.84	3,043,251.22	2,917,156.21
Прочие активы	2,725,463.65	1,067,006.10	1,089,854.35
ИТОГО Активы	**16,424,511.07**	**18,224,834.54**	**18,390,048.63**
Пассив	**1.01.97**	**1.01.98**	**1.04.98**
Уставный фонд	3,013,379.49	4,140,000.00	4,140,000.00
Резервные фонды	436,379.27	436,379.27	436,379.27
Прибыль прошлых лет	2,029,632.52	2,837,302.24	2,862,788.79
Корреспонденстие счета других банков	16.74	17.39	17.39
Межбанковские кредиты и депозиты	188,900.00		1,635,739.78
в т. ч. иностранная валюта	188,900.00		1,019,150.00
Текущие счета юридических лиц	4,582,849.83	5,839,381.94	2,829,164.48
в т. ч. иностранная валюта	1,910,701.94	1,854,201.26	134,166.10
Депозиты юридических лиц	311,264.49	1,127,528.22	1,110,895.87
в т. ч. иностранная валюта	0.00	0.00	407,660.00
Текущие счета физических лиц	538,813.47	278,875.57	371,962.15
в т. ч. иностранная валюта	68,342.85	55,291.37	51,522.72
Депозиты физических лиц	2,371,011.33	2,761,519.50	3,436,103.71
в т. ч. иностранная валюта	1,201,799.84	874,204.38	1,206,767.92
Прочие кредиторы	2,952,263.93	803,830.41	1,566,027.60
Результат деятельности			969.59
ИТОГО Пассивы	**16,424,511.07**	**18,224,834.54**	**18,390,048.63**

Отчет о прибылях и убытках АБ «ИКАР-БАНК» (в гривнах)

Показатель	1996 г.	1997 г.	1 кв. 1998 г.
Доходы			
1. Проценты по кредитам	2,017,298.17	4,303,793.80	764,563.72
2. Доходы и комиссия по услугам, предоставляемым клиентам	627,711.16	954,303.36	255,683.01
3. Доходы от операций с ценнымии бумагами	210,230.41	188,327.64	44,281.61
4. Прочие доходы	160,856.53	87,086.17	136,266.07
5. Внереализационные доходы	1,402,997.45	522,135.18	
Всего доходов	4,419,093.72	6,055,646.15	1,200,794.41
Расходы			
1. Начисленные и выплаченные проценты	995,173.28	1,252,434.34	558,041.25
2. Расходы на содержание аппарата управления	761,658.53	1,151,041.15	193,297.40
3. Операционные и другие расходы	1,333,000.06	2,364,145.09	397,892.97
4. Амортизационные отчисления	61,158.31	128,785.72	50,593.20
5. Внереализационные расходы	130,182.01	101,104.30	
Всего расходов	3,281,172.19	4,997,510.60	1,199,824.82
Прибыль	1,137,921.53	1,058,135.55	969.59
Использование прибыли:			
- платежи в бюджет	279,436.22	275,852.30	
- прибыль к распределению	851,998.76	782,283.25	

3. Органами управления банка являются Общее собрание акционеров, Совет банка, Правление банка.

Высшим органом управления является Общее собрание акционеров.

Контроль за деятельностью Правления осуществляет Совет банка и Ревизионная комиссия.

Председатель правления - Гнедов Константин Михайлович, 1959 года рождения, образование высшее, квалификация «экономист», общий трудовой стаж 20 лет, стаж работы в должности председателя Правления 3 года 4 месяца.

Заместитель председателя Правления - Мартынов Сергей Алексеевич, 1958 года рождения, образование высшее, квалификация «экономист», общий трудовой стаж 19 лет 1 месяц, стаж работы в должности заместителя председателя Правления 1 год 9 месяцев.

Заместитель председателя Правления - Малкова Елена Ивановна, 1959 года рождения, образование высшее, квалификация «экономист», общий трудовой стаж 15 лет 1 месяц, стаж работы в должности заместителя председателя Правления 2 года 1 месяц.

Главный бухгалтер - Шевцова Нина Григорьевна, образование высшее, квалификация «экономист» общий трудовой стаж 30 лет, стаж работы в должности главного бухгалтера 3 месяца.

Председатель Совета банка - Потемкин Сергей Владимирович, 1961 года рождения, образование высшее, квалификация «юрист», общий трудовой стаж 22 года, стаж работы в должности председателя Совета 3 года

Председатель Ревизионной комиссии - Витько Николай Зиновьевич, 1935 года рождения, образования высшее, квалификация «бухгалтер», общий трудовой стаж 42 года, стаж работы в должности председателя Ревизионной комиссии 5 лет.

4. Возможные факторы риска в деловой деятельности АБ «ИКАР-БАНК»:
- наличие долгов и убытков - отсутствует;
- угроза банкротства - отсутствует;
- возможность реорганизации банка - отсутствует;
- зависимость от колебаний курса иностранных валют при исполнении договоров с зарубежными партнерами - является;
- наличие в руководстве банка конфликта интересов - отсутствует;
- возможность проведения забастовок - отсутствует;
- большие затраты будущих периодов - отсутствует;
- осуществление рискованных операций - отсутствует;
- возможность неисполнения заключенных договоров - является;
- нестабильность общей экономической ситуации в Украине - является;
- постоянные изменения нормативных актов, которые касаются деятельности коммерческих банков - является;
- неопределенность налоговой политики в стране - является;
- несовершенство общей законодательной базы - является;
- различные форс-мажорные обстоятельства - является.

5. АБ «ИКАР-БАНК» является универсальным банком. В соответствии с лицензией Национального банка Украины № 55 от 5.12.1996 г. банк имеет право осуществлять двадцать девять банковских операций, предусмотренных Законом Украины «О банках и банковской деятельности». Банк обслуживает более 1000 клиентов.

Акционерный банк «ИКАР-БАНК» имеет разрешение Министерства финансов Украины № 32 от 12.06.92 г. на осуществление операций с ценными бумагами, разрешение Министерства финансов Украины № 67 от 28.09.94 г. на осуществление деятельности как депозитария инвестиционного фонда, инвестиционной компании и Разрешение Государственной комиссии по ценным бумагам и фондовому рынку № 372-Р от 12.11.97 г. на право ведения реестров собственников именных ценных бумаг

Банк имеет безбалансовое отделение в г. Авдеевка и представительство в г. Киеве, проводит активную работу по дальнейшему расширению сети филиалов и представительств.

Капиталы банка надежно вкладываются в перспективные проекты и отрасли, включая производство, строительство, торговлю, науку.

АБ «ИКАР-БАНК» является участником Ассоциации украинских банков, членом Украинской межбанковской валютной биржи, учредителем Донецкой фондовой биржи.

Банком осуществлялись инвестиции в облигации внутреннего государственного займа Украины в облигации местных займов, акции ряда предприятий Донецкой области. На 1.04.98г. в ОВГЗ инвестировано 797000,00 грн., в облигации Днепропетровского городского займа - 140000,00 грн., в акции ОАО «Енакиевский цементный завод» - 77125,53 грн., в АО «Донецкая фондовая биржа» - 500,00 грн., АО «Межрегиональный фондовый союз» - 10500,00 грн., ОАО «Авдеевский коксохимический завод» - 145020,00 грн.

Иных инвестиций , а также научно - исследовательской деятельности банком не осуществлялось.

6. Согласно Закона Украины «О хозяйственных обществах» и Устава акционерного банка «ИКАР-БАНК» Общим собранием акционеров банка (протокол N 13 от 29 мая 1998 года) было принято решение об увеличении Уставного фонда до 6300000 грн., для чего провести пятую эмиссию акций банка.

Общая номинальная стоимость акций на которую планируется осуществить подписку - 2160000 грн.

Цель использования финансовых ресурсов, привлеченных в результате эмиссии акций (в случае если экономическая ситуация не изменится) следующая:

60 % средств будет направлено на увеличение объема кредитных операций банка;

20 % на увеличение вложений в облигации внутреннего государственного займа Украины; 20 % на финансирование инвестиционных проектов.

Объем эмиссии - 2 160 000 простых акций, иных акций не выпускается.

Форма выпуска акций - бездокументарная.

Учредители банка владеют следующим количеством простых акций:

ВАО «Керамет» - 480 000 простых акций

ООО «Интерсервис» - 450 171 простых акция

ОАО «Концерн Стирол» - 440 000 простых акций

АО «СнЭРА» - 115 простых акций

Собственники простых акций имеют право:
- принимать участие в управлении банком посредством участия в общем собрании акционеров;
- получать дивиденды и часть имущества банка при его ликвидации;
- продавать или передавать акции третьим лицам с обязательной регистрацией сделки у Регистратора АБ «ИКАР-БАНК»;
- получать информацию о деятельности банка;
- выйти из числа акционеров банка;
- первоочередного приобретения акций банка новой эмиссии с учетом минимального количества приобретаемых акций.

Номинальная стоимость акции одна гривня.

Акции выпускаются в бездокументарной форме одной серией Д с порядковыми номерами от № 0000001 до № 2160000 включительно.

Подписка на акции будет проводится в период с 15 июля 1998 года по 01 сентября 1998 года по адресу: г. Донецк, проспект Ильича, 100а.

Количество акций на которое может подписаться подписчик не менее 1000 штук.

Планируемый курс продажи акций - 1 (одна) грн.

Акции банка на биржах, внебиржевых торгово-информационных системах и на внебиржевом рынке не котируются.

Акционеры банка приобретают акции по номинальной стоимости без учета минимального числа заказываемых акций..

Лица, желающие подписаться на акции банка, должны внести на счет № 3630 в АБ «ИКАР-БАНК» не менее 10 процентов стоимости акций на которые они подписались, после чего Правление банка выдает им письменное обязательство о продаже соответствующего количества акций.

Кроме того, подписчики должны, в соответствии с требованиями Национального банка Украины, предоставить Правлению банка следующие документы:

а) для юридических лиц - аудиторское заключение об источнике средств для покупки акций, баланс предприятия и отчет по форме 2;

б) для физических лиц - справку налоговой инспекции об источнике средств для покупки акций в случае, если сумма заказанных акций превышает 100 необлагаемых налогом минимумов заработной платы.

До дня проведения общего собрания акционеров, созываемого по результатам подписки, лица подписавшиеся на акции должны внести, с учетом предыдущего взноса не мене 30 процентов номинальной стоимости акций.

Банк размещает свои акции самостоятельно, не пользуясь услугами торговцев ценными бумагами.

Если по окончании подписки ею не будет покрыто 60 % акций, предлагаемых к подписке, подписчикам в этом случае в 30-дневный срок будут возвращены денежные средства.

Если подписка на акции превысит запланированный размер, объем эмиссии будет утвержден в фактически сложившемся размере.

Выплата дивидендов осуществляется за счет прибыли банка один раз в год по результатам календарного года. Дивиденды выплачиваются банком по адресу: 340052, г. Донецк, пр. Ильича, 100-а в течении месяца после проведения общего собрания акционеров, принявшего решение о выплате. Право на получение дивидендов имеют лица являющиеся акционерами банка на начало срока выплаты дивидендов.

Дивиденды выплачиваются банком самостоятельно.

Акционерам юридическим лицам - путем перечисления на расчетный счет.

Акционерам физическим лицам - путем перечисления на вкладной счет в АБ «ИКАР-БАНК»

Депонирование дивидендов производится на счете 36313090000449 в АБ «ИКАР-БАНК» г. Донецк. МФО 334594

7. Ранее АБ «ИКАР-БАНК» было проведено четыре эмиссии акций банка.

При проведении первой эмиссии было выпущено 50 000 (пятьдесят тысяч) штук простых акций номинальной стоимостью 1 (одна) гривня, на общую сумму 50 000 (пятьдесят тысяч) гривень. Что в процентах к общему размеру уставного фонда составляет 1,21. Эмиссия проводилась в период с 10 августа по 1 ноября 1993 г. Выпуск зарегистрирован Министерством финансов Украины 08 февраля 1994 года за № 49/1/94. Все акции оплачены в полном объеме.

При проведении второй эмиссии было выпущено 805 000 (восемьсот пять тысяч) штук простых акций номинальной стоимостью 1 (одна) гривня, на общую сумму 805 000 (восемьсот пять тысяч) гривень. Что в процентах к общему размеру уставного фонда составляет 19,44. Эмиссия проводилась в период с 20 мая по 20 ноября 1994г. Выпуск зарегистрирован Министерством финансов Украины 14 августа 1995 года за № 305/1/95. Все акции оплачены в полном объеме.

При проведении третьей эмиссии было выпущено 315 000 (триста пятнадцать тысяч) штук простых акций номинальной стоимостью 1 (одна) гривня, на общую сумму 315000 (триста пятнадцать тысяч) гривень. Что в процентах к общему размеру уставного фонда составляет 7,61. Эмиссия проводилась в период с 21 по 25 августа 1995г. Выпуск зарегистрирован Министерством финансов Украины 16 ноября 1995 года за № 496/1/95. Все акции оплачены в полном объеме.

При проведении четвертой эмиссии было выпущено 2 970 000 (два миллиона девятьсот семьдесят тысяч) штук простых акций номинальной стоимостью 1 (одна) гривня, на общую сумму 2 970 000 (два миллиона девятьсот тысяч) гривень. Что в процентах к общему размеру уставного фонда составляет 71,74. Эмиссия проводилась в период с 30 ноября 1995 г. по 30 апреля 1996г. Выпуск зарегистрирован Государственной комиссией по ценным бумагам и фондовому рынку 04 марта 1998 года за № 111/1/98. Все акции оплачены в полном объеме.

8. В собственности членов Правления банка находится - 75644 простых акций.

Перечень лиц, доля которых в уставном фонде превышает пять процентов:
- ВАО «Керамет» владеет 480 000 простых акций, что составляет 11,59 %
- ООО «Интерсервис» владеет 450 171 простых акцией, что составляет 10,87 %
- ОАО «Концерн Стирол» владеет 440 000 простых акций, что составляет 10,62 %
- ОАО «Авдеевский КХЗ» владеет 280 000 простых акций, что составляет 6,76 %
- Бевзенко Валерий Федорович, владеет 280 000 простых акций, что составляет 6,76%.

9. Регистратор:

Открытое акционерное общество «Объединенная регистрационная компания». Разрешение ГКЦБФР № 58-Р, от 09.08.96 г. Украина, 340050, г. Донецк, ул. Р. Люксембург, 26-а, тел. (0622) 37-06-00, 37-03-41, телефакс.(0622) 37-10-41. Договор на ведения реестра № 12/01-97 от 15.01.97г.

10. Депозитарий:

«Межрегиональный фондовый союз», Украина, 252001, г. Киев, ул. Б. Гринченко, 3. Разрешение ГКЦБФР № 1-G, от 04.11.97 г.

Председатель Правления АБ «ИКАР-БАНК» К. М. Гнедов
Председатель Совета учредителей Аудиторской «Фирмы «Консультант» Ю. П. Славутский

сертификат серии АБ № 000063 от 24.03.94 г.,
лицензия Аудиторской палаты Украины
№ 000122 от 21.04.98

Інформація про емісію акцій відкритого акціонерного товариства «Харківське автотранспортне підприємство 16355»

Характеристика емітента

— повне найменування: відкрите акціонерне товариство «Харківське автотранспортне підприємство 16355»;

— місцезнаходження, номери телефону та телефаксу: 310052, м. Харків, вул. Ізмайлівська, 11-а, тел. 12-89-73, факс 12-86-59;

— дата заснування: 16.06.94 р.;

— предмет діяльності: перевезення вантажів автомобільним транспортом на замовлення підприємств, організацій, а також населення; діагностика, ремонт та технічне обслуговування автомобільного транспорту;

— відомості про статутний фонд: загальний обсяг 36351 грн., фактично сплачений статутний фонд — 36351 грн.;

— чисельність службовців (за станом на 1 квітня 1998 р.) — 500;

— чисельність акціонерів (за станом на 01.04.98 р.) — 2199.

Фактори ризику:

— непослідовність і неефективність методів економічної реформи в Україні;

— недосконалість та зміна чинного законодавства, яке регламентує господарську діяльність;

— зниження попиту на транспортні послуги через низьку платоспроможність.

Дані про емісію цінних паперів:

— дата і номер рішення (протоколу) про емісію акцій — 28.04.98 р., № 4;

— найменування органу, який прийняв рішення, —загальні збори акціонерів;

— загальна номінальна вартість акцій, на які планується здійснити передплату, — 36351 грн.;

— мета використання фінансових ресурсів, залучених від емісії, — поповнення обігових коштів;

— кількість акцій за типами і категоріями — прості іменні, 48468 штук;

— форма випуску акцій — документарна.

Права, що надаються власникам простих акцій:

брати участь у загальних зборах акціонерів і голосувати особисто або через своїх представників;

вибирати органи управління товариства і бути вибраними в них;

брати участь в управлінні справами товариства в порядку, визначеному статутом товариства;

брати участь у розподілі прибутку товариства;

одержувати інформацію про діяльність товариства; на вимогу акціонера товариство зобов'язане подати для ознайомлення баланси за рік, звіти, протоколи загальних зборів акціонерів;

вільно розпоряджатися акціями, які належать їм, у порядку, визначеному діючим законодавством і статутом товариства.

Номінальна вартість акцій — 0,75 грн.

Серія та порядкові номери акцій: серія «Т», номери — 48469-96937.

Адреса, де проводиться передплата на акції: м. Харків-52, вул. Ізмайлівська, 11-а.

Початок передплати на акції — 14 липня 1998 р.

Кінець передплати — 24 липня 1998 р.

Запланований курс продажу акцій — 0,75 грн.

Відомості щодо ринкової вартості акцій при додатковій емісії — 0,75 грн.

Порядок передплати на акції та їх оплати: акції розповсюджуються емітентом шляхом відкритої передплати. Акціонери мають пріоритетне право на придбання акцій. Оплата акцій здійснюється в національній валюті України та іншими передбаченими чинним законодавством способами. Розрахунковий рахунок 26009301810028 в Ленінському відділенні УАК ПІБ, МФО 351544, код ЄДРПОУ 03118995.

Інформація про випуск акцій ВАТ «АТП-16365»

ХАРАКТЕРИСТИКА ЕМІТЕНТА

Повна назва:	відкрите акціонерне товариство «Автотранспортне підприємство 16365»
Місцезнаходження:	м. Харків-140, вулиця Юного ленінця, 29;
телефон	27-74-41.
Зареєстровано	виконкомом Червонозаводської ради народних депутатів м. Харкова, розпорядження № 111 від 12.11.1996 р.

Статутний фонд на момент прийняття рішення про збільшення становить 7528 грн. 50 коп., поділений на 1434 простих іменних акцій номінальною вартістю 5 грн. 25 коп. Статутний фонд сплачений повністю, державної частки в статутному фонді немає.

Предметом діяльності ВАТ «АТП 16365» є перевезення народногосподарських вантажів, виробничо-господарська, фінансова і комерційна діяльність на території України і за кордоном.

ДАНІ ПРО ЕМІСІЮ АКЦІЙ

Рішення про збільшення статутного фонду шляхом збільшення номінальної вартості акцій прийнято на загальних зборах акціонерів, протокол № 9 від 28.04.98 р.

Загальна сума емісії —	114720 грн.
Кількість акцій —	1434 шт.
Вид акцій —	прості іменні.
Номінальна вартість —	80 грн.

Номери акцій від 0001 до 1434.

Одна акція попереднього випуску обмінюється на одну акцію нового випуску. Обмін здійснюватиметься після виготовлення акцій, термін обміну не встановлено.

Обмін сертифікатів акцій попереднього випуску на сертифікати акцій нової номінальної вартості здійснюватиметься через 10 днів після публікації інформації в пресі за адресою: 310140, м. Харків, вул. Юного ленінця, 29. Термін обміну сертифікатів не встановлений.

Телефон для довідок 27-74-41.

Для обміну при собі мати паспорт і сертифікат попереднього випуску.

ПРАВА АКЦІОНЕРІВ ВАТ «АТП-16365»

— брати участь в управлінні АТ, розподілі прибутків, вільно розпоряджатись акціями, що належать їм у порядку, визначеному законодавством України та статутом.

ДАНІ ПРО ПРОВЕДЕННЯ ІНДЕКСАЦІЇ ОСНОВНИХ ФОНДІВ

У 1996 р. була проведена індексація вартості та зносу основних фондів. Балансова вартість основних фондів збільшилася на 2990,1 тис. грн., знос основних фондів — на 2210,1 тис. грн., залишкова вартість основних фондів зросла на 780,0 тис. грн. і становить 902,8 тис. грн.

На збільшення статутного фонду із суми індексації спрямовано 107 191 грн. 50 коп.

Голова правління ВАТ «АТП -16365» Шпак О. В.

Пляж: що почім?

У Криму нині писк моди — плавки з безліччю кишеньок: для годинника, грошей, візиток...

«Найкозирніші» чоловіки придивляються до плавок ціною понад 100 гривень — «слоненя». У цього «слоненяти» по боках вушка, ззаду — хвіст, а спереду — хобот! Декотрі купують.

Хоч за буденні плавки правлять 7—15 гривень, за модний обладунок доводиться платити утричі дорожче. Ціна залежить від рівня інтелігентності й товщини гаманця клієнта, а також напряму його курортних фантазій.

«Інтелектуалів» у модних плавках на пляжах Криму нині вистачає. Перед старопілим, загалом добропорядним натовпом вони дефілюють, вихляючи сучасними «прибамбасами». Сам бачив, як мами і «несучасні» бабусі затуляли дітям очі, щоб реальні кадри нетелевізійного фільму жахів не впливали згубно на розвиток дітей.

Ціни і моду на ці шати, які вберігають від засмаги кілька святих місць наших грішних тіл, диктує самозваний монополіст — Туреччина, вдало перенісши столицю мод із Парижа в Стамбул. А де ж наші донедавна такі потужні фабрики — виробники масового трикотажу?

Якщо ви зацікавитесь надувними іграшками для дітей, то найдешевшу гумову радість, яка підтримає зраділе морю дитя на самому гребені хвиль, вам віддадуть усього за три гривні. Пластикові надувні матраци коштують від 30 до 50 гривень.

Найдешевший набір для любителів підводного плавання обійдеться щонайменше у 50 гривень. Найдорожчий класичний варіант — ласти, маска, трубка — майже у 300...

Екіпіровка підводника обійдеться мінімум у 2 тисячі гривень. Повний набір аквалангіста — у десять разів дорожче.

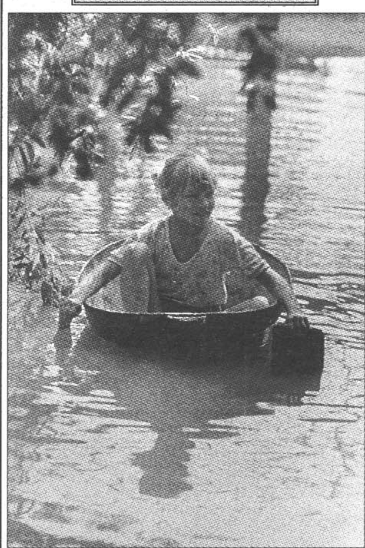
Може, варто, скупивши дома найнеобхідніше, без суперплавок та диво-аквалангів, просто приїхати до моря й усміхнутися тут разом зі своїми дітьми щастю буття?

Вибирайте, де вам тепліше й комфортніше. Сонечко і пісок чекають.

Віктор ХОМЕНКО.

Сімферополь.

Фото з конверта

Вздовж річки у кориті.

Фото Павла ЮР'ЄВА.

Народний календар

Липень — полудень не тільки літа, а й року

6 ЛИПНЯ — **Горпини Купальної. Цей день вважається найкращим для заготівлі лікарських трав. Люди удосвіта, до схід сонця, вирушали в ліс і на левади, щоб запастися природними зціловачами.**

7 ЛИПНЯ — **Купайла, Івана Купала. Дуже давнє свято краси, молодості й самоочищення. У цей день годилося обов'язково скупатися, а дітям замість вогню пострибати через кропиву.**

10 ЛИПНЯ — **Самсона. Його ще називали Сіногній. Якщо йтиме дощ, то негодитиме сім тижнів — аж до бабиного літа.**

Прикмети липня:

- **Чим зеленіша веселка, тим густіший буде дощ.**
- **Нічна роса не висихає — бути грозі; що більша роса, то жаркіший день.**
- **Похолодання під час дощу — ознака того, що незабаром погода поліпшиться.**
- **Літній ранковий туман — на ясну погоду.**
- **Грім гримить довго й невиразно — на тривалу негоду; коротко, різко і лунко — невдовзі буде сонячно.**

Астрологічний прогноз

на 6 — 12 липня

ОВЕН. Ви заходитеся оновлювати своє особисте життя, оскільки на горизонті з'являться цікаві об'єкти. На жаль, нові інтереси швидко пройдуть, але вони надихнуть вас на подвиги. З п'ятниці по неділю схильні змінювати свої плани. Справжнє задоволення отримаєте лише в неділю.

ТЕЛЕЦЬ. Вас турбує ситуація в сім'ї. Весь клопіт і великі зміни так чи інакше спрямуєте на захист і зміцнення «тилу». На роботі можлива неприємна для вас розмова з начальством. Клопіт, що виникнув, торкатиметься переїзду чи оновлення вашого житла.

БЛИЗНЯТА. У вас буде чимало спокус і найрізноманітніших пропозицій, але проблема в тому, що ви вже дали якесь зобов'язання. Цього тижня потрібно ризикувати поміркованo. У понеділок отримаєте несподівану звістку, яка змінить ситуацію. Можливі несподівані поїздки.

РАК. Будете стурбовані своїм матеріальним становищем, оскільки збираєтеся у відпустку. І все тому, що немає стабільності. Доведеться відмовитися від покупок. Можете отримати велике замовлення. Нині ви спроможні без сторонньої допомоги розв'язувати проблеми. Можна розраховувати на тих, хто старший за вас.

ЛЕВ. Весь час матимете справу з новими партнерами, вирішите оновити відносини. Це буде новий їх рівень, до якого ви, можливо, не готові. Зміна оточення може статися через відпустку, сімейну поїздку.

ДІВА. Можливо, відчуєте знесилення. Прагнутимете до стабільності, тому не зважитеся на будь-які зміни у житті. Щоб уникнути зривів, самі внесіть якісь зміни в побут. Середа і п'ятниця — найбільш продуктивні дні, можете братися за важку роботу.

ТЕРЕЗИ. Ви опинитеся в самому центрі подій. Спілкуватиметеся із різними людьми і братимете участь у серйозних проектах. Можливо, допоможете друзям у розв'язанні їхніх проблем. Це всебічно вплине на ваше життя.

СКОРПІОН. Зміни, пов'язані з роботою, неприємні звістки і навіть зміни в планах зіграють позитивну роль. Напружена ситуація стане поштовхом для завершення справи, розпочатої один-два місяці тому. Можливо, час відкоригувати умови договору і змінити інформацію про себе. Ваш успіх — в русі та постійних змінах.

СТРІЛЕЦЬ. Можливі поїздки і знайомства. Справу чи поїздку відкладете, отримавши несподівану звістку. Готуйтеся до змін, пов'язаних із здобуттям освіти або з родичами чоловіка. П'ятниця і субота багаті на конфлікти.

КОЗЕРОГ. Ви матимете спільні кошти. Якщо в понеділок отримаєте якусь компенсацію, то в суботу на дрібниці розтринькаєте велику суму. Не варто розраховувати на стабільний прибуток. А сума готівкових коштів буде дуже нестабільною. Ваша тактика — це використання інших людей: якщо не кошти, то зв'язки.

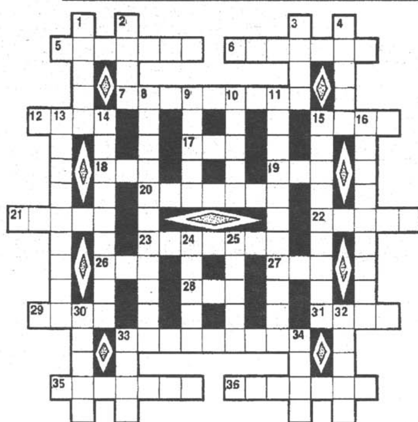
ВОДОЛІЙ. Станете заводієм будь-яких змін. Не будете надто розбірливі у виборі партнерів. Цей тиждень — не найкращий час для взяття шлюбу, для серйозних угод. Але добрий для усунення несприятливих зв'язків.

РИБИ. Можливо, ви залишитеся без постійного робочого місця. Не будете обмежені в пересуванні, нічим не будете обтяжені і отримаєте повну свободу. Але якась справа не матиме свого завершення.

КРОСВОРД

По горизонталі: 5. Відомий український історик, дослідник життя Сковороди. 6. Народна казка. 7. Підземні порожнини, що їх у давнину використовували для поховань. 12. Штабель. 15. Знавець справи, галузі. 17. Ссавець без ніг, зате з плавниками. 18. «Пиріжкова» рослина. 19. Звертання до чоловіка в англомовних країнах. 20. Ознаки захворювання. 21. Динозавр-плазун. 22. Велика вовняна хустка. 23. Прилад для визначення різниці висот двох точок земної поверхні. 26. Батьків чи материн батько. 27. В музиці — звук точно визначеної висоти. 28. Видатний твір Т. Шевченка. 29. Бджолопродукт. 31. Матеріали для оздоблення стін у кімнаті. 33. Магазин на колесах. 35. Колишній футболіст київського «Динамо». 36. Військово-феодальний стан, що існував у Японії з XII по XIX ст.

По вертикалі: 1. Відомий майстер петриківського розпису. 2. Невеликий човен з плоским дном. 3. 60 снопів укупі. 4. Журналіст, народний депутат України. 8. Лікар, поет, драматург, автор оперети «Ой не ходи, Грицю, та й на вечорниці». 9. Гуцульський чоловічий танок. 10. Річка й місто на Чернігівщині. 11. Квітка з твердим, сухим цвітом. 13. Український промисловець і меценат. 14. Людина з природним хистом. 15. Гетьман, прадід Наталі Гончарової, дружини О. Пушкіна. 16. Російський письменник, який жив у Полтаві і багато писав про Україну. 24. Гребний засіб. 25. Героїня естонських легенд, мати Калевіпоега. 30. Російський естрадний співак з Миколаєва. 32. Болотяний птах. 33. Гора в Греції, в якій жили самітники-пустельники. 34. Повний блискучий порядок.

Відповіді до кросворда, надрукованого 27 червня

По горизонталі: 1. «Карпати». 4. Ярослав. 9. Максимович. 11. Драч. 12. Акин. 13. Картина. 15. Бусол. 16. Сянок. 17. Імам. 18. «Арго». 21. Талан. 22. Траян. 23. Арктика. 27. Піст. 29. Фіви. 30. Технократія. 31. Атланта. 32. Притвор.

По вертикалі: 1. Кордуба. 2. Прач. 3. «Тоска». 5. Ревун. 6. Січа. 7. Вирубка. 8. Сміт. 9. Максималіст. 10. Іконографія. 13. Климена. 14. Астарта. 19. Степура. 20. Андибер. 24. Ренет. 25. Туки. 26. Квадр. 28. Тема. 29. Фінт.

Це цікаво

Буде музей пива

«Запорізька пивоварня» — таку назву з минулого року носить перший пивзавод обласного центру — оголосила про створення музею пива.

Під час недавньої презентації нового сорту пива «Запорізької пивоварні» — «Елітне» — директор антикварного магазину «Антика» Валерій Гуща передав до нового музею цікаві експонати. Серед них — пивні пляшки, в яких розливалося пиво в Олександрівську ще 1866 року, ксерокопії документів про існування заводу медоваріння. За словами спеціаліста з маркетингу Олександра Мустафіна, експонатами в музеї буде не пиво, а вся атрибутика, що супроводжує його випуск, реалізацію та споживання. Це, крім найрізноманітніших пляшок, кухлі, корки, етикетки... Багато експонатів музею довгий час зберігалися у запоріжців та жителів інших регіонів України на горищах, знайдені під час будівельних робіт і навіть в окопах після війни.

Володимир КОЗАК.

Запорізька область.

Голос України

Засновник — Верховна Рада України.
252019, м. Київ-19, вул. М. Грушевського, 5.
Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Головний редактор С. ПРАВДЕНКО.
Редколегія: О. БІЛИК (заст. головного редактора), Л. БРОВЧЕНКО (заст. головного редактора), А. ГОРЛОВ (перший заступник головного редактора), В. ЖЕЖЕРА, В. КРАСНОДЕМСЬКИЙ, С. ПИСАРЕНКО, А. СОЛОНСЬКИЙ, В. СУДДЯ (заст. головного редактора).

Адреса редакції: 252047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.

ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 441-88-23; телефакс—224-72-54; ВІДДІЛ РЕКЛАМИ — 441-89-34, 441-89-44; телефакс—449-85-62.

E-mail: sekret@golos.relc.com

- За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.
- Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
- За точність викладених фактів відповідальність несе автор.
- Рукописів не повертаємо.
- Листування з читачами — тільки на сторінках газети.

Свідоцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання — КВ № 1 від 26.05.1994 р.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами. Індекс 60955. Тираж 197107.

Комбінат друку видавництва «Преса України». 252047, Київ-47, проспект Перемоги, 50

Зам. 0311126.

1 2 3 4 5 6 7 9 0